СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CVII П'ЯТНИЦЯ, 24 ЛИСТОПАДА 2000 ЧИСЛО 47 VOL. CVII FRIDAY, NOVEMBER 24, 2000 No. 47

Нового президента все ще немає

ПАРСИППАНІ, Н. ДЖ. – У небувалому перебігу виборів у США досі немає кінцевих підрахунків голосування, щоб вирішити, хто буде наступним Президентом США. Ручне перераховування голосів у деяких округах Фльориди буде закінчено аж після Дня подяки. 21 листопада судді Верховного суду Фльориди прослухали арґументації стосовно законности ручних підрахунків голосів від адвокатів обох сторін та Секретаря штату Фльорида Кетрін Ґерріс. Адвокати А. Ґора твердили, що ручне перераховування голосів повинно бути включеним, бо воно є докладнішим. Адвокати Д. Буша це заперечували, маючи на увазі можливість людських помилок. К. Ґерріс обстоювала, що закон штату вимагає дотримання реченця, підкреслюючи при тому, що не було достатніх причин сумніватися у точності автоматичного перерахування голосів .

Як секретар штату, К. Ґерріс має найвищий авторитет, за вийнятком судів, щоб вирішувати суперечливі справи виборів. Вона повідомила, що тільки бюлетені передані до поданого речинця – 5-ої год. по полудні вівторка, 14 листопада, будуть включені до кінцевого підрахунку, як і бюлетені, переслані поштою до півночі п'ятниці, 17 листопада. Крім того, вона остерегла, що ручні підрахунки голосів, які прийдуть після означеного реченця, не будуть включені. Суд Фльориди тимчасово зупинив її рішення, щоб переглянути ситуацію. Сподіваються, що суд вирішить справу включення ручно перерахованих голосів 23 листопада, коли „Свобода" вже буде друкуватися. Згідно з повідомленнями від 18 листопада, Дж. Буш випереджує А. Ґора 930 голосами з усіх 6 мільйонів поданих на Фльориді голосів. Реченець штату Фльорида для офіційного затвердження голосів є до 12 грудня. К. Ґерріс спричинила непорозуміння на Фльориді не тільки через своє рішення не включати ручних перерахувань голосів, але й тому, що вона є заступником голови кампанії штату Фльориди „Буша – на Президента". Команда А. Ґора зажадала, щоб вона звільнилася від своїх обов'язків виборчого чиновника штату з огляду на конфлікт інтересів.

Билл Клінтон відвідав В'єтнам

ВАШІНҐТОН. – Билл Клінтон від 17 до 19 листопада побував з візитою у В'єтнамі. Це була перша офіційна візита американського Президента до В'єтнаму після війни, що тривала понад 10 років і закінчилася чверть століття тому, в 1975 році. У ній загинуло три мільйони в'єтнамців і 58 тисяч американських військовослужбовців. З Президентом до В'єтнаму поїхала його дочка Челсі, а опісля до них долучилася його дружина – новообраний сенатор від ньюйоркського штату Гиларі Родгам-Клінтон, повернувшися з Ізраїлю з похорону Лії Рабін.

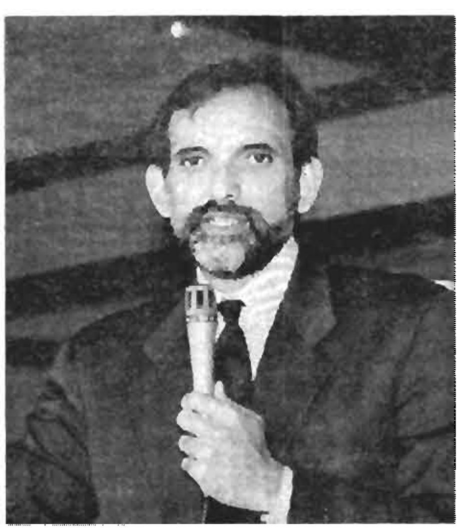
Б. Клінтон відвідав Ганой і Го-Чі-Мінґ-Сіти – колишній Сайґон. У переговорах з офіційними урядовими чинниками він передусім обговорював долю майже 2,000 американських вояків, які ще значаться у списку „пропалих безвісти". Мова також ішла про розширення торгівлі з В'єтнамом, яка почалася відразу після скасування у 1994 році торговельного ембарґо Президентом Б. Клінтоном.

Впродовж 1960 і 1970 років В'єтнамська війна була дуже суперечливою проблемою у США серед політиків і всієї громадськости та глибокою тріщиною розділила країну. З цих пір у суспільній пам'яті гірким спогадом залишились болючі картини В'єтнамської війни – студентські противоєнні демонстрації, загибель молодих вояків у джунґлях В'єтнаму, перелякані обличчя південних в'єтнамців, коли останні американські військові вертолети покидали Сайґон, а комуністичне військо в'єтконґівців займало місто. Одначе з уваги на неясну ситуацію на Фльориді в справі новообраного американського президента, поїздка Президента Клінтона не мала майже жодного розголосу, хоч це була важлива історична подія. Натомість у В'єтнамі американського Президента вітали прихильно і тепло. 50 відсотків теперішнього в'єтнамського населення народилося вже після війни.

Напередодні в'єтнамських відвідин 15 і 16 листопада Президент

(Закінчення на стор. 5)

Карлос Паскуаль: „Не так важливе те, що думає про Україну уряд США, як те, що думає бізнес-спільнота"

Посол США в Україні Карлос Паскуаль

Віктор Зам'ятін, «День»

Посол США в Україні Карлос Паскуаль приступив до своїх обов'язків саме в той час, коли наближається зміна адміністрації в Білому Домі, коли зміни відбуваються в самій Україні, і все це триває на фоні ґльобальних змін у світі. Посол Паскуаль в інтерв'ю газеті „День" дав зрозуміти, що в інтересах США – підтримка саме демократичної України. І саме з такою Україною можна буде рухатися вперед, незважаючи на розбіжності.

– Дуже багатьох цікавила б Ваша думка стосовно тієї ситуації, яка зараз склалася навколо виборів у США.

– Незважаючи на те, що є досить багато невизначеностей, дуже важливо, що в цьому процесі в моїй країні була продемонстрована публічність, відкритість і прозорість. Ця відкритість для громадськости і доступ громадськости до процесу і є ґарантією того, що в підсумку ми матимемо відкритий, прозорий результат. Досвід нам показує, що якою б складною не була ситуація, наша демократична система зміцнюється мірою того, наскільки відкрито і прозоро ми підходимо до вирішення таких проблем.

– Які нові нюанси в українсько-американських взаєминах можуть з'явитися після цих виборів?

– Перед тим, як приїхати сюди, я зустрічався з багатьма людьми, як демократами, так і республіканцями, як в Уряді і Конгресі, так і поза ними. Я був просто вражений єдністю думок щодо американської політики стосовно України. Мій попередник (*посол Пайфер. – Ред.*) казав, і я повторюю це знову – фундаментальні принципи наших взаємин залишаться незмінними. Інтересам Сполучених Штатів відповідає – бачити незалежну, демократичну, ринково орієнтовану Україну. Президент Кучма зазначив, що Україна зробила европейський вибір. Цей вибір є більше питанням внутрішньої політики, ніж зовнішньої – наприклад, як Україна структурує свою політичну систему, як вона проводитиме вибори, як складатимуться стосунки з пресою, просуватиметься зміцнення незалежної судової гілки влади, як буде оформлено податкову систему, чи демонструватиме Україна твердий намір боротися з корупцією. Те, як Україна розв'язуватиме ці проблеми, і вплине фундаментальним чином на те, чи бачитимуть її европейською державою. Існує дві речі, в яких би ми могли допомогти Україні. По-перше, це визначення конкретних кроків, яких можна вжити, щоб покращити життя українського народу, і які самі по собі будуть показником того, як Україна буде розвиватися. І по-друге, це формування українського громадянського суспільства, тих структур, організацій і особистостей, які б з низового рівня допомагали його розвивати.

– Коли говорять про фундаментальні принципи взаємин, які, за вашими словами, залишаться незмінними, вживають вислів «стратегічне партнерство». Який зміст Ви вкладаєте в ці слова?

– Це добре запитання, тому що й для американців, і для українців важливо обговорювати своє розуміння поняття стратегічного партнерства і знаходити, чим воно може бути корисним для обох країн. Я вважаю, що його загальну концепцію можна осмислити в трьох аспектах. По-перше, це обмін думками про бачення змін, які відбуваються в світі, і нові цінності, які виникають у зв'язку з ними, яке місце України в цьому світі. Сама концепція Европи змінилася. Змінюється бачення того, які країни є европейськими. Ваші сусіди – Польща, Угорщина, Словаччина – дуже швидко рухаються в напрямку европейської інтеґрації. В багатьох аспектах це добре й корисно для України, тому що вона є частиною дуже динамічного реґіону. З іншого боку, це виклик, тому що в такому динамічному середовищі для того, щоб бути поміченим, щоб залучити інвестиції, потрібно щось робити, щоб не програвати конкурентам. Це впливає на внутрішнє бачення Україною себе, того, куди вона хоче рухатися. Другий аспект – це визначення практичних пріоритетів співпраці.

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

День скорботи в Україні відзначатиметься щорічно 22 червня

КИЇВ. – Президент України Леонід Кучма підписав Указ „Про День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні". Документ прийнято на підтримку ініціятиви громадських організацій і ветеранів війни, праці, Збройних Сил і жертв нацистських переслідувань. День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні відзначатиметься щорічно 22 червня. Цим указом утворено Організаційний комітет з підготування та проведення заходів, пов'язаних з 60-ою річницею початку Другої світової війни. Головою Організаційного комітету призначено віцепрем'єр-міністра Миколу Жулинського.

Щоб підвищити правову культуру виборців

КИЇВ. – Концепцію підвищення правової культури виборців, розроблену Центральною виборчою комісією, передано на підпис Президентові України Леонідові Кучмі. Створення такої концепції допоможе підвищити правову культуру виборців. Український виборець дуже мало знає про чинне виборче законодавство, тому політики повинні наблизити правову культуру до кожного виборця України.

Вітаємо прем'єра з дочкою!

КИЇВ. – У вівторок, 14 листопада, у Віктора Ющенка народилася донечка. Батьки мають намір назвати її Христинкою. Дочка Ющенка пішла в тата – при вазі в 3.55 кг, її зріст становив 57 см! Христинка - третя дочка і четверта дитина у Віктора Ющенка. Від першого шлюбу в нього є 20-річна дочка Віталіна і 14-річний син Андрій. Півтора року тому в другій сім'ї Ющенка народилася дочка Софія.

Відхід Слави Стецько з посади голови ОУН(б)

ЛЬВІВ. – Конференція Організації Українських Націоналістів (б) подякувала голові Проводу ОУН Славі Стецько за плідну працю й обрала новим головою Андрія Гайдамаху, який став шостим керівником ОУН(б) від часу її утворення в 1940 році (після С. Бандери, С. Ленкавського, Я. Стецька, В. Олеськіва та С. Стецько). Новий голова Проводу ОУН А. Гайдамаха відомий, як радіожурналіст, керівник Київського бюра української служби радіо „Свобода". Зміни в керівництві ОУН не означають, що С. Стецько йде з політики. Вона й надалі залишається депутатом Верховної Ради України і очолює Конґрес українських націоналістів.

Заборгованість полагоджено

Українські інформаційні служби повідомили, що український прем'єр владнав проблему корпоративної заборгованости українських фірм міжнародній енергетичній компанії ІТЕРА, а також питання постачань ґазу до України. Переговори В. Ющенка з керівником ІТЕРА з цього приводу відбулися цими днями. Компанія ІТЕРА погрожувала припинити постачання газу в Україні від 15 листопада, якщо проблему боргів не буде вреґульовано.

Українські офіцери беруть участь у міжнародному семінарі в США

КИЇВ. – Міжнародний семінар "Процес оперативного плянування під час проведення операцій з підтримання миру" розпочав працю в місті Норфолк (США). У заході, організованому в рамках програми "Партнерство заради миру", беруть участь військові країн-учасниць цієї програми, в тому числі українські офіцери. Одночасно з методикою плянування миротворчих операцій та проведення навчань на рівні бригади-дивізії у стандарті, що використовується у Збройних Силах США, у штаті Луїзіяна знайомиться інша група українських військових.

НКРЕ визначено центральним органом виконавчої влади

КИЇВ. – Національна комісія реґулювання електроенерґетики (НКРЕ) є центральним органом виконавчої влади зі спеціяльним статусом, підконтрольним і підзвітним Президентові України. Вона здійснює свої повноваження безпосередньо та через підпорядковані їй територіяльні органи. Про це йдеться у підписаному Президентом України Леонідом Кучмою Указі "Питання Національної комісії з реґулювання електроенерґетики України". На комісію зокрема покладено функції реґулювання діяльности суб'єктів природних монополій у сферах транспортування природного і нафтового газу трубопроводами та його розподілу, транспортування нафти і нафтопродуктів, інших речовин маґістральними трубопроводами.

Єжи Гофман у Львові на прем'єрі фільму „Пан Тадеуш"

ЛЬВІВ. – Відомий польський кінорежисер Єжі Гофман побував у Львові на всеукраїнській прем'єрі стрічки відомого польського режисера Анджея Вайди "Пан Тадеуш", знятої за мотивами однойменного твору Адама Міцкевича. Приїзд режисера організував Польський культурний центр у Львові разом з консульством Республіки Польща у Львові. Прем'єра "Пана Тадеуша" відбулася в неділю, 5 листопада, у рамках Фестивалю шедеврів світового кіно.

В'язниці та психіятричні лікарні – найбільші поширювачі туберкульози

КИЇВ. – Українські в'язниці є найбільшими поширювачами туберкульози, відзначив керівник соціяльно-медичних програм фонду "Відродження" Семен Глузман. Така ситуація склалася через переповненість в'язниць, крім того, хвороба поширюється серед персоналу. За неофіційними даними багатьох лікарів, 30 відсотків від загальної кількости хворих недоцільно утримувати в психіятричних закладах, "багатьох пацієнтів так довго утримували в лікарнях, що вони втратили соціяльні навички". В українських в'язницях сьогодні утримується близько 230 тис. осіб. В Україні нараховується близько 90 психіятричних лікарень.

Селяни Львівщини набули права власности на землю

КИЇВ. – У процесі аґрарної реформи понад 317 тис. селян Львівської обл. набули права власности на майно і 347 тис. – на землю колективних господарств. Львівська область одна з перших почала реформування аґрарного сектора ще на початку 90-их років і має певний досвід у цьому напрямі. Більш як 73 відсотки власників земельних сертифікатів на Львівщині скористалися правом передати свої земельні паї приватним аґроформуванням. 17 відсотків громадян використали земельні паї на розширення землекористування особистих підсобних господарств. У Львівській області створено новий сектор аґрарної економіки на 42 відсотки сільськогоподарських угідь області, де зосереджене виробництво більш ніж 86 відсотків валової продукції сільського господарства області, 90 відсотків продукції тваринництва і 83 відсотки рослинництва.

Питання про вихід ВР України з МПА СНД більшість депутатів не вважає актуальним

КИЇВ. – Розгляд питання про вихід Верховної Ради з Угоди про Міжпарляментську Асамблею держав-учасниць СНД більшість народних депутатів України не вважають актуальним. Голова Комітету ВР у закордонних справах Ігор Осташ зазначив, що йдеться не про актуальність, а про "суто юридичні аспекти цієї проблеми". За його словами, Україна має співпрацювати з усіма парляментами Европи та світу, але в даному разі йдеться про дотримання Україною норм власного законодавства і Конституції. В Україні існує закон про міжнародні договори, в якому записано, що будь-яка міжнародна угода, в якій говориться про політичні союзи, має підписуватись у першу чергу Президентом, а вже потім ратифікуватись парляментом.

У Сумах вийшов збірник „Політична палітра Сумщини"

СУМИ. – Інформаційно-аналітичний збірник "Політична палітра Сумщини" вийшов друком у Сумському видавництві "Слобожанщина". Більш як 130 сторінок книги містять докладну інформацію про суспільно-політичне життя реґіону.

ДІНАУ, УНІАН

ЮНЕСКО відзначила науковий подвиг українського фізика Олександра Смакули

Рішенням 30-ої сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО в Парижі до списку річниць видатних діячів освіти, науки, культури та історичних подій, у відзначенні яких у цьому і наступному році візьме участь ЮНЕСКО, включено 100-річчя від дня народження видатного українського вченого-фізика Олександра Смакули, вихідця з Тернопільщини.

З 6 по 10 вересня в Тернополі під еґідою ЮНЕСКО відбувся II Міжнародний симпозіюм, пов'язаний з ім'ям О. Смакули. Програму цього наукового форуму склали 450 доповідей, запропонованих науковцями України, Росії, Польщі, Німеччини, Англії, США і Канади. Було заслухано 150 доповідей, що стосувалися наукового подвигу Олександра Смакули і фундаментальних проблем сучасної фізики, зокрема оптики кристалів, властивостей матеріялів для електронної техніки, застосування фізичних методів у біології та медицині.

До 100-річчя з дня народження О. Смакули в Україні видано перший том його „Наукових праць", підготовлено до друку переклад його монографії „Монокристали", вийшов ювілейний „Вісник Фонду Олександра Смакули", вже побачили світ матеріяли II симпозіюму імені О. Смакули, у тернопільській і київській пресі опубліковано низку статтей про життя і наукову працю професора О. Смакули. Державний комітет зв'язку та інформації України випустив художній конверт „Олександер Смакула" (зі спеціяльним погашенням). Крім того, у Тернополі відбулася урочиста академія з нагоди 100-річчя від дня народження вченого, а на батьківщині О. Смакули, у селі Добриводи Збаразького району, всесвітньо відомому фізикові відкрито пам'ятник.

Вітаючи від імені ЮНЕСКО учасників і гостей II Міжнародного симпозіюму імені О. Смакули, директор департаменту математики, фізичних і хемічних наук цієї міждержавної організації Зіґберт Райтґер підкреслив у своєму посланні: „Видатні результати Олександра Смакули, піонера у ділянці органічних кристалів, одного з батьків-засновників квантової хемії, у галузі твердотілої електроніки породили нові наукові й технологічні напрями. Його клясична монографія „Монокристали" й сьогодні залишається науковим і педагогічним шедевром".

Василь Липовецький,
виконавчий директор
Громадського фонду
ім. О. Смакули, м. Тернопіль

Віктор Ющенко в Москві : „Жити у борг ми не будемо“

МОСКВА. – На відміну від попередньої, минулотижнева офіційна візита прем’єр-міністра України Віктора Ющенка в Москву викликала велике зацікавлення російських засобів масової інформації. Якщо до цього часу обговорювалися лише цифри заборгованости України перед Росією за ґаз, то цим разом московські журналісти надали можливість висловитися з цього питання й українським політикам. Напередодні зустрічі з головою уряду Росії хайлом Касьяновим прем’єр-міністра В. Ющенка запрошено на пресову конференцію в Інтерфакс, де він виступив по радіо „Ехо Москви“. Темою його розмов з російським колегою були не тільки питання вреґулювання енерґетичних проблем, але й мовні, соціальні і культурні. „Жити у борг ми не будемо. Така позиція українського уряду. – заявив, відповідаючи на запитання журналістів, В. Ющенко. – Ми навели порядок з боргами, і маємо намір запропонувати Росії спосіб платежів. Розбіжностей у цифрах у нас немає“. В. Ющенко пообіцяв також навести порядок у митній сфері.

„Росія для України у будь-якому випадку залишиться партнером номер 1 на економічному ринку, хоча відомо, що для Росії Україна – це партнер номер 2“, – сказав український прем’єр. У той же час він підкреслив, що Україна демонструвала і демонструватиме свою незалежність у політичних і економічних питаннях, у тому числі щодо орієнтації на Захід чи Росію. Будь-яка держава, демонструючи свою незалежність , не програє від цього, вважає він. Демонстрація незалежности – це право на самовизначення, яке необхідно поважати.

Віктор Ющенко спростував розхожі чутки про обмеження прав російськомовного населення в Україні. За його даними, в Україні діє 2339 шкіл з викладанням російською мовою, а в Росії викладають українською мовою лише в 4-ох недільних школах. В Україні не існує перешкод для тих, хто бажає вивчати російську мову і говорити цією мовою, заявив він.

* * *

13-14 листопада у Києві відбулись збори представників ряду політичних партій, які висловили безумовну підтримку діяльності уряду Віктора Ющенка.

Г. Удовенко перебував у Нью-Йорку

Г. Удовенко в розмові із В. Кучинським і головою СУА І. Куровицькою.
Світлила **О. К.**

Комітет Об’єднаних українсько-американських організацій в Нью-Йорку та Українська Американська Координаційна Рада провели в середу, 8 листопада, зустріч української громади з Генадієм Удовенком в НТШ.

Присутні заслухали виступ добре відомого політика, депутата Верховної Ради та голови Народного Руху України, який приїхав в ООН. Його представив редактор Ігор Длябога, привітавши присутніх, представника України до ООН В. Кучинського і в. о. консула України в Нью-Йорку С. Погорельцева.

Г. Удовенко, розповідаючи про стан сьогоднішньої України, звернув увагу на позитивні моменти у житті молодої держави, зупинився також на недоліках. На його думку, причиною посилення русифікації України є політика західніх держав, які постійно ставлять на першому місці Росію і просто попихають Україну в сторону Росії.

Доповідач пригадав про відому рису українського народу – почуття меншевартости, яка не сприяє політичному та економічному розвиткові. Все ж він сподівається, що це зміниться зі зміною поколінь, на що треба покладати надію і для цього працювати. Г. Удовенко підкреслив, що обидві частини Руху тісно співпрацюють з В. Ющенком, який дбає про економічне відродження України, що можна завважити у сільському господарстві та в інших ділянках економіки.

Г. Удовенко закликав присутніх впливати на американську адміністрацію щодо допомоги Україні, а також відповідно інформувати новообраного президента США про сьогоднішні обставини в Україні, щоб мати вплив на його ставлення до України.

Оптимістичною заявою, що „духовне відродження України триває“, Г. Удовенко закінчив свою розповідь про сьогоднішній стан України, після чого відповідав на запитання присутніх.

О. К.

Промови українських дипломатів в Організації Об'єднаних Націй

НЬЮ-ЙОРК. – На пленарному засіданні 55-ої сесії Організації Об’єднаних Націй 8 листопада виступив колишній голова Генеральної Асамблеї ООН Генадій Удовенко на тему співпраці ООН і Міжнародного парляментського союзу. Колишній генеральний консул України в Нью-Йорку Юрій Богаєвський свій виступ 14 листопада присвятив ситуації в Боснії та Герцеговині, а 15 листопада там же виступала міністер юстиції України Сузанна Станік, порушуючи тему підготови до спеціяльної сесії ООН у справі добробуту дітей, запланованої на 2001 рік.

Теперішній голова Генеральної Асамблеї ООН фінляндець Гаррі Голкері хвалив Г. Удовенка, нинішнього голову постійного комітету Верховної Ради України для справ людських прав і національних меншин за його плідну діяльність в ООН і за його довгу дипломатичну кар’єру.

У своєму виступі Г. Удовенко зазначив, що Міжнародний парляментський союз і ООН мають спільне завдання дбати про добробут, мир і демократію, ці всесвітні вартості наступного століття. Український політик підкреслив, що МПС поділяє мету ООН, зосереджуючись на діялогові між громадами і країнами щодо невідкладних питань міжнародного миру і безпеки, людських прав, довкілля та економічного і соціяльного розвитку. Г. Удовенко сказав, що для України стати членом МПС має особливе значення, оскільки Україна розпочала запроваджувати демократію, і контакти та постійна виміна думок серед парляментаристів усіх країн є дуже цінними.

Ю. Богаєвський, теперішній керівник Департаменту справ Східньої і Центральної Европи ВР України, зясовував на пленарному засіданні ситуацію в Боснії і Герцеговині. Він підкреслив, що з підписанням Дейтонського мирного договору тому п’ять років з’явилася надія, що мир і стійкість переможуть, але це й досі не здійснилося. Він зазначив, що Боснія і Герцеговина зазнали щонайгіршої руїни у війні, котра спричинила багато жертв і змусила багато людей покинути свої домівки. Але відколи міністер закордонних справ Боснії і Герцеговини два місяці тому підтвердив зобов’язання його уряду стосовно миру і стабільности, стаються помітні позитивні зміни у Федеративній Республіці Югославії та цілому регіоні. Ю. Богаєвський додав, що Україна готова співпрацювати з Боснією і Герцеговиною у всіх ділянках взаємних зацікавлень, і згадав про недавню поїздку до Сараєва делегації українських експертів з головних ділянок транспортації. Він також підкреслив, що Україна вітає всі позитивні прояви, включно зі загальними виборами, що відбулиМіністер юстиції України Сузанна Станік промовляла на сесії від імені групи країн ГУУАМ (Грузія, Україна, Узбекистан, Азербайджан і Молдова). У своїй промові вона схвально оцінила увагу ООН до проблеми захисту дітей і жінок від насильства і незгод. Спеціяльна сесія Генеральної асамблеї ООН, сказала Сузанна Станік, повинна дати імпульс до зосередження зусиль світового співтовариства на подоланні нинішніх перешкод і небезпек майбутнього. У промові було зазначено, що держави ГУУАМ надають великого значення забезпеченню всебічного розвитку дітей. Водночас у цих країнах ще є багато невирішених проблем. Зокрема, Україна відчуває великий вплив Чорнобильської катастрофи, яка породила ряд нових і серйозних захворювань. Міністер С. Станік підкреслила провідне значення нових питань, до яких звернулася Генеральна асамблея ООН: подолання злиднів за життя одного покоління, участь підлітків у прийнятті рішень, освіта дівчат та ін. Вона схвалила намір провести у червні наступного року спеціяльну сесію Генеральної асамблеї ООН, присвячену проблемі СНІДу.

Конференція "Україна на порозі XXI століття" у Києві

КИЇВ. – Конференція “Україна на порозі XXI століття: уроки реформ і стратегія розвитку” відбулася у Києві 15-16 листопада.

У ній взяли участь Президент України Леонід Кучма, прем’єр-міністер України Віктор Ющенко, міністер фінансів України Ігор Мітюков, президент Національної академії наук України академік НАНУ Борис Патон, вчені, викладачі, директори українських вищих навчальних закладів.

Перша подібна конференція була проведена в березні 1999 року. Підставою перетворень у стратегії економічного і соціяльного розвитку України на 2000-2004 роки є европейський вибір України.

Про це сказав Президент України Леонід Кучма, відкриваючи конференцію “Україна на порозі XXI століття: уроки реформ і стратегія розвитку”. За його словами, мета й значущість даної конференції полягає в підбитті підсумків розвитку України за 10 років.

Л.Кучма зазначив, що на конференції буде розглянуто завдання нового післякризового етапу соціяльно-економічного розвитку держави.

За словами Президента, “історія вчить, що держава в повному розумінні цього слова існує тоді, коли існує система ідей, що визначають шляхи її розвитку. Якщо таких ідей немає, то суспільство втрачає свій потенціял”.

УНІАН

АМЕРИКА І СВІТ

ООН підписали угоду з Китаєм щодо прав людини

ПЕКІН, Китай. – Комісар Організації Об'єднаних Націй з прав людини Мері Ровінсон підписала тут у понеділок, 20 листопада, угоду з китайським керівництвом, спрямовану на покращення ситуації з правами людини в Китаї. Угода має на меті узгодити китайське законодавство з міжнародними договорами, які Китай підписав, але не ратифікував. ООН готова надати своїх правників і поліцію. Правоохоронні організації привітали це рішення, проте закликають ООН залишатися насторожі, адже Китай неодноразово порушував ратифіковані угоди.

США і Югославія відновили дипломатичні взаємини

ВАШІНҐТОН. – США оголосили минулого четверга, 17 листопада, про відновлення дипломатичних взаємин з Югославією. „Ми зробили цей крок у відповідь на знаменні зміни в Югославії, що сталися після демократичного обрання президента Воїслава Коштуниці і усунення (від влади) Слободана Мілошевіча", сказано у заяві Президента США Билла Клінтона.

Напад на шкільний автобус в смузі Ґази

ТЕЛЬ-АВІВ, Ізраїль. – Бойові вертолети Ізраїлю завдали низку ударів по палестинських цілях у смузі Ґази. Ці рейди здійснено у відповідь на загибель двох ізраїльських учителів у бомбовому нападі на шкільний автобус. Речник прем'єр-міністра Ізраїлю Єхуди Барака пов'язав бомбовий напад на автобус з діями військового крила політичного руху Ясира Арафата. Однак чільний представник руху Фатаг заявив, що він не причетний до нападу.

В. Путін критикує збройні сили Росії

МОСКВА. – Російський президент Владімір Путін заявив на нараді військових командувачів у Москві, що нинішній стан збройних сил Росії не відповідає цілям та обсягам завдань, які перед ними стоять. За словами президента, надто мало нинішних командувачів мають достатній практичний досвід вищого командування, а майже третина не мають вищої освіти. В. Путін зазначив, що прагне довести до кінця військову кампанію в Чечні. Він додав, що, на його думку, формальний політичний статус Чечні має менше значення, ніж створення умов для того, щоб республіка ніколи більше не повставала проти Росії.

Франція забороняє доступ до нацистських „веб-сайтів"

ПАРИЖ. – Суд у Франції наказав „Yahoo", одному з найбільших Інтернет-постачальників, перекрити доступ французьких користувачів Інтернету до тих „веб-сайтів", які пропонують на продаж нацистські пам'ятки. Суддя Жан-Жак Ґоме заявив у Парижі, що надає „Yahoo" три місяці на виконання присуду. В іншому разі компанії доведеться сплачувати кару – 13,000 долярів за кожен день, коли зберігатиметься доступ до нацистських сайтів.

Нормалізуються взаємини з Лібією

ОТТАВА. – Канада і Лібія плянують відкрити свої амбасади у столицях обидвох держав ще цієї зими. Це є виявом послідовної нормалізації взаємин Заходу з урядом полковника Муаммара Каддафі. Велика Британія відкрила свою амбасаду в Тріполі минулого грудня, після 16 років її відсутности. Сподіваються, що США в короткому часі скасує свою заборону на подорожі американців до Лібії.

Росія пропонує США збалянсувати рівень ядерних боєголовок

МОСКВА – Рівень у 1,500 ядерних боєголовок є найприйнятнішим для Росії, але його досягнення залежатиме від позиції нової адміністрації США відносно системи національної протиракетної оборонної системи, важає головнокомандувач ракетних військ стратегічного призначення Російської Федерації ген. Яковлев. Він заявив, що така кількість боєголовок дасть змогу Росії підтримувати стратегічний баланс зі США і "є прийнятною з економічної точки зору".

Розкрито політичну ситуацію Чіле в 70-их роках

ВАШІНҐТОН – Центральне розвідувальне управління (ЦРУ) США опублікувало розсекречене досьє про політичну ситуацію в Чіле на початку 70-их років. Його дані свідчать про те, що ЦРУ надавало в той час фінансову допомогу Авґустові Піночету, який очолив у 1973 році воєнний переворот, внаслідок якого було усунено від влади демократично обраного президента Чіле Сальвадора Альєнде. У розсекречених матеріялах йдеться, що за три тижні до початку воєнного перевороту, 11 вересня 1973 року, США вирішили виділити 1 млн. долярів для підтримки змови проти Сальвадора Альєнде. В день опублікування досьє Білий Дім виступив зі заявою, в якій визнав, що дії американської адміністрації в 1973 році прискорили політичну кризу в Чіле і неґативно вплинули на демократичні традиції в країні.

Европейський Союз матиме сили швидкого реаґування

БРЮСЕЛЛЯ, Бельгія. – Міністри оборони країн Европейського Союзу ухвалили створити до 2003 року новий континґент европейських сил швидкого реаґування. Континґент буде відряджатися до районів конфліктів у якості альтернативи силам НАТО. Британія, Франція та Німеччина на зустрічі в Брюселі підтвердили, що кожна з цих країн виділить приблизно по третині військових для континґенту, загальна чисельність якого становитиме 60,000 осіб.

У Києві закінчено реставрування Андріївської церкви

К. Мазер. "Вид з Подолу на Андріївську церкву".

Іконостас в Андріївській церкві після реставрування.

В суботу, 18 листопада ц.р., у Києві відкрито, після реставрації, музей "Андріївська церква". Реставрування Андріївської церкви, однієї з найкрасивіших православних церков у світі, побудованої у XVIII столітті за проєктом Бартоломео Растреллі, продовжувалося понад 8 років. Перший камінь у будівництво храму заклала російська імператриця Єлизавета Петрівна. Усі без винятку деталі єдиної в Україні церкви в стилі бароко були зроблені за малюнками Растреллі.

В Національному художньому музеї України відкрито виставку фотокопій малюнків шведського художника Карла Петера Мазера (1807- 1884) "Образи Києва середини XIX ст." Експозиція знайомить з 43 малюнками з подорожнього альбому, присвяченого історичним пам'яткам Києва. Художник з професійною майстерністю та документальною точністю передав образи Києва початку 1850-их років. На превеликий жаль, значна частина київських храмів була знищена. Саме тому малюнки Мазера становлять виняткову цінність для істориків, архітекторів, реставраторів, що працюють над відтворенням святинь.

ТЕМА ТИЖНЯ

Настав час оновити виборчу систему

Джеймс Мейс, професор

Джеймс Мейс уже тривалий час живе і працює в Україні. Українська громада США пам'ятає його як ініціатора розгляду обставин Великого голоду 1932-33 років в Україні в Конгресі США і створення Конгресової комісії для вивчення цього питання. Тоді світ вперше почув усю правду про застосування голоду в СССР як методу політичного тиску і терору.

Світ не без іронії сприйняв ускладнення з виборами американського президента, за яких відносно невелика група виборців штату Фльорида вирішувала, хто саме буде провідником найвпливовішої країни світу, можливо навіть після підбиття остаточних підсумків голосування. Насправді, кожного разу, як мені доводилося викладати курс, присвячений американській політичній системі, я усвідомлював, що пояснення того, як Колегія виборців США обирає президента — найбільш складна річ для розуміння авдиторії.

Батьки-засновники американської конституції не бажали встановлювати демократію, а творили республіку, в якій люди мали б пряме представництво, (свій голос у Палаті представників), аби жодний достатньо впливовий голос не дозволяв їм зробити чогось нерозумного. Вони прагнули мати президента, який був би незалежним від Конґресу і був би найкращим з тих, кого могли б знайти.

Це, здавалося б, має сенс — у найкращий спосіб обрати найкращих людей з різних штатів, які вирішать, хто буде найкращим президентом. Однак, батьки-засновники не пояснили, як населення штатів може його здійснити на практиці та досягти кількости, рівної до їх загального представництва в Палаті представників та Сенаті, і хто з них не може бути членом Конгресу.

Ці розумні люди мали б після свого обрання зустрітися, обговорити те, що наболіло, щоб вирішити, кого ж вони воліють бачити президентом та віце-президентом, та надіслати результати свого обговорення до Вашінґтона, де обраний віце-президент викладе досягнуті результати обом палатам Конгресу. В разі, якби ніхто не мав більшости, Палата представників мала б вирішити, хто буде президентом, і Сенат би його затвердив. Коли законодавчі органи штатів призначали своїх виборців (Південна Каролайна робила так до 1860 року), виявилося, що ця система має певний момент, який проявив себе з неґативного боку ще у 1804 році і був оновлений дванадцятою поправкою до Конституції США. У 1876 році, коли Колегія виборців втратила будь-яке виправдання, це паралізувало країну, поставило її на межу громадянської війни, але, дякуючи здатності американців до компромісу, кандидат, який програв на виборах, був все ж інавгурований як президент, і республіка вижила.

Повідомлення з Фльориди, коли вже стало досить зрозумілим, хто ж переміг на всенародному голосуванні, справляли ніякове враження. Коли кілька років тому Конгрес та президент США не виконали домовлености з бюджету, погане становище дипломатів та інших держслужбовців, які мали чекати своєї платні, не було таким загальновідомим і не викликало такого здивування. Але видовище, котре розгорнулося перед очима всього світу, є проблемою американського самоврядування.

Як американець, професор політичних наук, я маю сказати, що Колегія виборців є апендиксом американської конституції, органом з непотрібними функціями, що може зашкодити всьому організму.

В американській історії було понад 100 виправлень, запропонованих з метою зміцнення розхитаного механізму прямих народних виборів президента. Чи не час впровадити ще одну зміну та надіслати її на розгляд до кожного штату? Врешті-решт, поганий орган має бути видалений.

Чи, може, американці бажають мати президента, що обирався б не внаслідок вибору більшости голосуючих американців?

«День»

Друкується зі скороченнями.

Б. Клінтон відвідав...

(Закінчення зі стор. 1)

Билл Клінтон побував у Брунеї на конференції азійсько-тихоокеанського економічного співробітництва, де провів переговори з Президентом Росії Володимиром Путіном і заторкнув проблему заарештованого в Москві американського підприємця Е. Повпа.

Творчий вечір української письменниці

Літературно-мистецький клюб, що діє при ґалерії „Маяна" в Нью-Йорку, запрошує на авторський вечір письменниці Любові Дмитришин-Часто у п'ятницю, 1 грудня ц. р., о 7-ій годині вечора.

На вечорі виступлять Людмила Волянська, Таня Якименко, Лаврентія Туркевич, солістка хору „Думка" Наталя Гончаренко, бандурист Михайло Андрець.

Зустріч відбудеться за адресою: **136 Друга авеню, четвертий поверх, Нью-Йорк, 10003.** Тел.: **(212) 260-4490; (212) 777-8144.**

Ярослава Ґеруляк,
голова
Літературно-мистецького клюбу

К. Паскуаль...

(Закінчення зі стор. 1)

Завдання – в тому, щоб від спільного загального бачення просунутися до спільної робочої програми, працюючи разом чи на паралельних курсах. На нашому порядку денному зараз перебувають кілька проблем. Це – ціла низка економічних і макроекономічних завдань, які дуже сильно впливають на макроекономічні показники України та на її стосунки з МВФ. Ми погоджуємося з тим, що Україна сама повинна визначати свої макроекономічні пріоритети на основі того, на що погоджуються між собою ключові фігури, ті, хто приймає рішення в українській політиці. Як стратегічні партнери, ми можемо співпрацювати з тим, щоб Україна чіткіше визначила для себе свої внутрішньоекономічні пріоритети, і щоб це вплинуло на успішну співпрацю України з міжнародними фінансовими організаціями, на успішне втілення їхніх програм. Є й інші приклади, зокрема співпраця із закриття Чорнобильської АЕС. США були задіяні в пошуку інвестицій для інших галузей української енерґетики. Часто ми погоджувалися, іноді – ні. Але дуже важливими елементами стратегічного партнерства є здатність виробляти спільні цілі, долати розбіжності,здатність рухатися вперед, незважаючи на розбіжності.

Третій аспект партнерства – у здатності виробляти спільні цілі та засоби їхнього досягнення в зовнішній політиці та політиці у сфері безпеки. Наша позиція дуже чітка – ми підтримуємо Україну як европейську державу, ми підтримуємо розвиток взаємин між Україною та ЕС, у той же час ми бачимо, що тісні зв'язки України з Европою та Евроатлантичним співтовариством жодним чином не суперечать її тісним зв'язкам із Росією. Ми підтримували тісні стосунки України з НАТО. США відіграли провідну ролю у мобілізації країн - членів НАТО у підписанні Хартії про особливе партнерство з Україною. Це партнерство іноді проявляє себе так, що широка публіка цього не помічає, проте воно розвивається. У грудні, наприклад, міністри Кузьмук, а потім Зленко матимуть змогу зустрітися з 19-ма міністрами закордонних справ країн-членів НАТО. Стратегічне партнерство – це тісно переплетена між собою структура взаємин.

– Ваш попередник, посол Пайфер, називав двосторонні економічні відносини «недорозвиненими». А Ваш погляд?

– І посол Пайфер, і я надзвичайно вражені економічним потенціялом України. Ви маєте надзвичайно талановитий народ, і це створює високий потенціял для співпраці в галузі високих технологій. Ви маєте, мабуть, найпотужніший, найпродуктивніший сільськогосподарський потенціял в Европі. Ви маєте надзвичайно вигідну стратегічну позицію, що дає потенційну можливість бути транспортним вузлом. Питання, яке задавав посол Пайфер, яке задаю я, яке, мабуть, задають і українські лідери, – чи цей колосальний потенціял дає ті результати, яких прагнуть українці? У цьому контексті ми, очевидно, погодимося, що український народ хотів би бачити Україну більш розквітлою. Питання, яке задає собі кожен інвестор, – чи я отримаю найбільший прибуток, якщо вкладу, скажімо, 100 долярів в Україні чи в Польщі, чи в якомусь іншому місці? Не так важливо, що ми думаємо з цього приводу як уряд Сполучених Штатів. Більш важливо, що про інвестиційний та бізнесовий клімат України думає ділова спільнота. Ще до свого приїзду я розмовляв із бізнесменами. В цілому в них – дуже позитивне враження від українських трудових ресурсів. В основному – позитивне враження від сировинних ресурсів, особливо сільськогосподарських. Найбільші ж труднощі виникають там, де йдеться про створення законів, які б дозволили економіці ефективно розвиватися. Існує невизначеність податкової системи, існує невизначеність юридичної системи в питаннях бізнесових диспутів, є питання щодо судової системи. Існує занепокоєння тим, що економіка все ще дуже сильно регулюється адміністративно. Регуляційні норми повинні існувати. Але така їхня кількість змушує бізнесменів витрачати надто багато сил і енергії на те, щоб із ними упоратися. Існують дослідження Тренсперенсі Інтернешенл, Світового банку, згідно з якими вважається, що в Україні – занадто високий рівень корумпованости. Це не означає, що корупції немає в інших країнах. Але коли перед інвестором виникає питання – чи є Україна досить дружнім інвестиційним середовищем, то проблема рівня корумпованости стає ще одним чинником, який його стримує. Всі ці проблеми можна розв'язати. Верховна Рада розглядає новий закон про судову систему, і якщо закон чіткіше визначить незалежність судової гілки влади, це може бути дуже позитивним чинником. Україна зараз просувається в напрямку приватизації енерґетичної галузі, в чому зацікавлено чимало інвесторів. Якщо ця приватизація пройде прозоро і приверне увагу стратегічних міжнародних інвесторів, то міжнародна спільнота може це помітити й визнати. І друге – самі українці почнуть відчувати переваги від запровадження міжнародного менеджменту.

– Ви згадали проблему боротьби з корупцією. Як би тут могли співпрацювати наші країни, у тому числі й наші спецслужби? Як, на Ваш погляд, розвиватиметься справа Лазаренка?

– Одне з ключових питань – це створення можливости відкритого обговорення цієї проблеми, створення стратегії боротьби. Друга галузь – визначити ті масштабні економічні та фінансові трансакції, на які потрібно звернути увагу, щоб переконатися, що вони «чисті». Це створить прецеденти та приклади того, як би Україну мали сприймати і у внутрішній політиці, й на міжнародній арені. Третя сфера співпраці – це зменшення можливости виникнення корупції. Коли в економіці забагато норм, вони створюють зайву нагоду для виникнення корупції. Ще однією галуззю співпраці може бути підтримка організацій, ініціативних груп та пресе, які фокусують увагу на корупції. Чим більше Україна створюватиме громадський тиск і громадську думку, тим більше можливостей створення політичного імпульсу. Співпраця з правоохоронних питань – це лише невелика частина цього рівняння. Сполучені Штати не мають можливости проводити розслідування в такому колосальному маштабі, який би кардинально змінив ситуацію в Україні. Коли нашу увагу звертають на конкретні випадки, і просять нашої участи – ми це можемо робити, коли маємо юридичні рамки для такої співпраці, в якості технічної допомоги. Більш ефективним було співпрацювати для попередження корупції.

У справі Лазаренка розслідування триває, звинувачення висунуті, й процес відбувався відповідно до законів Сполучених Штатів.

В гості до України

У 1998 році, як подає статистика, Україну відвідали 266 тисяч чужинців, які сплатили за різні послуги 139 млн. долярів. Для небагатої держави ця сума теж є відчутним прибутком: це третина суми, потрібної для запланованого на наступний рік підвищення пенсій. Звісно, не всі ці гості походять з української діяспори. Проте листи до „Свободи" свідчать, що наші читачі досить часто відвідують Україну. Гарні враження від України, як правило, перевищують певні негаразди, з якими гості країни зустрічаються у подорожі. Ми теж не будемо їх перелічувати з надією, що вони минуться. Проте про одну обставину варто повести мову. Йдеться про необхідність візи.

Тепер для приїзду в Україну не потребують візи громадяни лише колишніх республік СССР, крім Литви, Латвії та Естонії. Без візи можна приїхати також з сусідніх держав Східної Европи. Інші повинні мати візу. І тут виникає парадоксальне становище. Зрозуміло, що заможна держава США обмежує візами приїзд людей з бідніших країн, бо і потік їх великий, і охочих залишитися в США чимало. Американські громадяни не поспішають з переселенням до України, але можуть. відвідувати її як ділові чи приватні гості, туристи. Треба лише звернутися по візу і заплатити у США 75 або 105 долярів. Проте у 1998 році, наприклад, стверджує український тижневик „Політика і культура", Україну відвідало тільки 48278 американців. Чому так мало? Може їм бракує грошей на візи? Ні, грошей не бракує. Але для отримання візи треба бути готовим на незвичні для американця клопоти: представити низку документів, яка для кожного з 11 різновидів віз є різною. Зокрема, для туристичної візи треба подати до консульства заяву на бланку туристичної агенції з підписами її керівників, докладну маршруту подорожі, назви готелів, точні дати проживання, номери бронювання місць, консульський реєстраційний номер агенції. Приїхавши до України, турист почує про необхідність додаткових оплат „на екологію", „місцевий збір", обов'язкове державне медичне страхування, без якого гостя не зареєструють в міліції (він має пройти таку реєстрацію у перші 72 години свого перебування в Україні). Гість дізнається, що у готелі, театрі, музеї, транспорті він повинен платити значно більше, ніж місцеві люди. Наприклад, за вхід на Личаківське кладовище американець платить втричі більше від громадянина України. Згаданий тижневик оцінює денні витрати американця в Україні у 227 долярів при організованій поїздці і у 267 – у діловій чи приватній. Якість послуг – це окрема розмова.

Отже, бюрократичні негаразди і несподівані побори не заохочують заокеанських гостей до подорожі в Україну. На жаль, приятелі України не знають, що з їхньої плати за візу тільки 30 відсотків коштів потрапляють в державний бюджет, а решта залишається в посольствах. Вочевидь, впровадження віз для громадян усіх без винятку країн продиктоване почуттям гордости за свою нарешті незалежну державу, але має багато схожого зі заборонами на кордонах колишнього СССР, а також мало спільного з економічним розрахунком. Це добре збагнули уряди Болгарії, Чехії, Польщі, Угорщини, Румунії. Словаччини, які не вимагають візи від американців, аби тільки вони везли побільше долярів. То може й американцям, які вибираються до Укрaни, вистачило б їхнього подорожнього пашпорта?

А негаразди? Варто сказати про позитивні зміни, які відбуваються у прикордонній службі України. Група польських та українських журналістів розпочала акцію „Приязний кордон", яка ставить за мету впровадження засад охорони гідности кожної людини, поваги до її культури, релігії, світопогляду, викорінення хабарництва і приниження .

Україна виходить у широкий світ. І світ має вільно ввійти в Україну.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про те, що легко призабути

Якось так воно часто трапляється, що ми легко призабуваємо гарні, позитивні переживання, а довго-довго пам'ятаємо сумні, а то й трагічні, які доводиться в житті зустрічати.

При тому врізуються у постійну згадку особливо важливі моменти нашого життя, а звичайні, пересічні, невдовзі тьмяніють або просто про них дуже скоро перестаємо думати.

Це все цілком природне, бо вже така людська вдача. А все ж коли в календарі приходять зовсім особливі дні, кортить нам дізнатися, чому воно так є і чому ми саме так, а не інакше влаштовані?

До такого запитання спонукав нас щойно „відсвяткований" День Подяки – особливе американське свято, яке ми, повоєнні еміґранти до США, силою факту прийняли за своє, але не всі уміємо належно оцінити.

Цікаво, хто це із українців дав тому повному глибокого значення святові назву „святого індика", і на жаль, ця назва доволі популярна та завважуємо, що вона щораз сильніше вкорінюється серед нашої спільноти. Але хоча цей славний індик справді нерозривно зв'язаний із святочним обідом у День Подяки, значення того свята далеко не в споживанні індика і ми усі повинні це добре знати.

А ми у це вийняткове родинне свято, яке здається тут в США, має сильнішу символіку, як Різдво, повинні доконче часом призадуматися, за що ми, українці, можемо подякувати не менше, як це роблять автохтони.

Тільки пригадайте собі, дорогі читачі, ваш приїзд до цієї країни, і як вам сьогодні живеться. Чи не слід нам кожного року принаймні цей один день думати про те, що ми знайшли тут другу батьківщину, яка хоч і не може нам ніколи заступити України, але яка нас таки пригорнула і дала нам можливість спокійно жити, без журби за „завтра"? Хто із нас про це говорить чи це підкреслює? Зійшлися, попоїли індика, випили і... розійшлися...

А так треба б хоча у цей один день пригадувати, „як воно було", який був початок і яке є сьогодні. Либонь, кожна із хвиль нашої еміґрації мала зовсім інакший початок перебування у цій країні, що пригулила нас, усіх заробітних та політичних еміґрантів, із однаковою щирістю і навіть теплотою. Ці різниці у наших початках знаємо добре так із власного досвіду, як і з споминів, які завжди можна знайти у давній пресі, чи навіть у виданих тут книжках.

Розуміється, ці початки не раз були чи є важкі психічно, але здається, ніколи вони не були надто важкі фізично та поєднані із голодом. Якось усі ми пробились, хто легше, а хто важче, але пробились доволі скоро і живемо тут у достатку і спокою, не маючи журби за завтрашній день, як це мали і мають наші родини і наші земляки, в Україні.

Чи думали ми про це ось недавно, сідаючи до славного „індика" в колі родини? Чи не слід було і нам усім подякувати, що мали ми таку можливість, згадуючи наших рідних чи лише земляків-українців, які у дев'ятому році незалежности часто пробиваються важко через щоденне життя, не маючи що їсти?

Чи думали про те, що „четверта хвиля" нашої еміґрації, приплившu до берегів США, якось скоро знаходить можливости життя та заробітку, хоча часом ці можливости не відповідають їхнім інтелектуальним стандартам?

День Подяки 2000 року вже за нами, а мені таки насувається тихе і скромне запитання: „А чи ми, українці, справді щиро і поважно уміли подякувати за усі гаразди, які дала нам безкоштовно ця країна"?

О–КА

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз – SVOBODA – Published by the Ukrainian National Association

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510. UNA Fax: (973) 292-0900
E-mail: svoboda@worldnet.att.net Web-site: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054and additional mailing offices.

Передплата на рік $50.00, на півроку - $30.00. Для членів УНСоюзу $40.00 річно, на півроку - $25.00. За кожну зміну адреси - $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам редакції. Редакція застерігає за собою право при потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли.

Головний редактор –Ірена Яросевич
Редактори: Ольга Кузьмович, Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

З пошти „Свободи" до Дня подяки

Святковий обід перших переселенців до Америки з участю представників місцевого неселення, які врятували новоприбулих від голодної смерти, породив не тільки гарне американське свято – День подяки, а й звичай щорічно дякувати Богові та ближнім за усі добродійства, яких ми зазнаємо на життєвому шляху. Такі подяки висловлюються і в багатьох листах з України, які надходять до „Свободи". Кілька з них вміщено на цій сторінці.

Українські книжки йдуть до Криму і Закарпаття

Вчителі та учні, батьківський комітет та опікунська рада Симферопольської української школи-гімназії разом з Фундацією ім. Давида Бурлюка висловлюють глибоку подяку Комітетові допомоги українським сиротам і дітям без батьківської опіки з Сан-Дієґо, Каліфорнія, а також особисто д-рові Іванові Карку та Валентині Гурській за допомогу у поповненні гімназійної бібліотеки українською та англомовною літературою.

Віримо, що ця благодійницька акція буде сприяти розбудові українського шкільництва та культури в зросійщеному Криму.

Всеволод Сєдов,
голова Фундації ім. Д. Бурлюка

***

1 листопада 1996 року в Симферополі за проєктом „Відродження" відкрито українсько-канадський відділ при міській бібліотеці № 9. Література була зібрана канадськими друзями України у Торонто і передана кримським читачам.

Українсько-канадський відділ набув популярности серед читачів за сприяння місцевої преси, а також завдяки цікавим заходам, що їх влаштовує бібліотека. Серед них поетична година „Не забудь криницю коло хати", літературний вечір до 70-річчя Ліни Костенко „Життя, як вокзал", година поезії – „Мово моя солов'їна", українські вечорниці „Країна вишиваних сорочок" та ін.

Доброю традицією стало проведення лекцій народознавства для молоді під гаслом „Біля джерела духовности".

Ми вдячні Марії Фішер-Слиж з Торонто, Іванові Кузику та Ярославові Семчишину, Степанові Горлачу за допомогу. Тепер ми не можемо передплатити українські періодичні видання – немає коштів. Бракує касет з українськими піснями, віршами. Були б вдячні, якби обізвалися небайдужі до нас люди.

Наша адреса: **95006, м. Симферопіль, вул. Крейзера, 14, Бібліотека №9.** Тел.: **(038) 0652-277-763.**

Любов Тарахтій,
завідувачка бібліотеки

***

Фундація ім. Шевченка подарувала нашій гімназії-інтернату в 1999–2000 роках комп'ютер, копіювальну машину, а також „Кобзарі", які збагатили бібліотеку та кабінет української мови і літератури. Зроблено подарунки учням.

Дякуємо президентові фундації В. Іваницькому за турботу. Бажаємо здійснення ваших намірів на благо незалежної України.

Іван Паш,
директор Буштинської гімназії-інтернату
Закарпатської области

Лікарі подали надію

Щиро дякую професору офтальмологу-хірургу Марії Стефанишин з Пенсильванії, США та докторові офтальмологу Миколі Краву з Торонто, Канада, а також радіожурналістці Ліні Гаврилів з Монреалю, Канада, за допомогу. З однієї з радіопередач я дізналась, що в Канаді повертають зір незрячим дітям. Мій онук Олексій, якому 15 років, майже не бачить на праве око. Його обстежила, дякуючи Миколі Краву, Марія Стефанишин і подала нам надію на повернення зору. Дякую Богові за те, що є такі доброзичливі, щирі українці в діяспорі. Шановна редакціє! Якщо є фонд допомоги незрячим дітям в Україні, будь-ласка, надрукуйте його адресу і я перешлю туди гроші, бо на собі відчула, яка це трагедія для сім'ї.

Катерина І.,
Лонґ Валей, Н. Дж.

Згадайте і про нас

Знову пишуть до вас з Тернопільської области члени Чортківського районного товариства інвалідів „Надія". До нашого товариства друзі з редакції газети „Свобода" надсилають нам постійно цю газету. Ви відкрили свої серця назустріч бідам і болям людей.

Зі „Свободи" ми дізналися, як земляки підтримали українців з далекого Казахстану, наших сусідів – Надію Кудревич з Бучача, Наталю Миштальь з Малих Заліщиків. А скільки ми ще не знаємо? З газети „Свобода" ми довідалися, яке горе звалилося на родину Померлянів. Ми щиро співчуваємо Валентині, їхнім діточкам. Тішить тільки думка, що вони зараз живуть серед людей, котрим не байдужа їхня доля. Якщо буде можливість, згадайте і про нас. Наша адреса незмінна: вул. Подільська, 31, 48500 Чортків, Тернопільської области.

Василь Кремцик,
голова правління Товариства інвалідів „Надія"

Лікарню для сліпих дітей відремонтовано

Від сліпої молоді України передаємо усім жертводавцям подяку за щедрість, яка забезпечила повний ремонт сантехніки найстаршої школи для сліпих в Україні – Львівської спеціяльної школи-інтернату № 100. В грудні 1998 року розпочато перебудову санітарної техніки столітнього шкільного будинку, під наглядом д-ра Олександра Якубовича. Встановлено нові каналізаційні труби та допроваджено їх до головної каналізаційної системи міста, вмонтовано п'ять колодязів, які реґулюють водозбіг від шкільної споруди та запобігають зворотний потік каналу, перебудовано внутрішню сантехніку. Вперше допроваджено теплу воду до лазничок, встановлено нові водонагрійні котли. Встановлено три автоматичні машини до прання та сушарку. Виконано інші роботи. Ремонт санітарної техніки Львівської спеціяльної школи-інтернату для незрячих дітей закінчено. На це витрачено 75 тисяч долярів. Однак наша праця не закінчена. Черепичний дах цієї школи існує з 1903 року і його треба замінити. Тож члени Товариства допомоги незрячим знову відчиняють свої гаманці та звертаються до вас, достойні добродії. Наша адреса: **Fight for Sight Account #6425 Cleveland Self-reliance Credit Union 6108, State Road Parma, Ohio 44134.**

Мирослава Оришкевич,
голова Товариства допомоги незрячим

Я 64 роки читаю „Свободу"

У 1936 році я мав 20 літ і тоді почав читати „Свободу". Читаю й досі, вже 64 роки.

Пам'ятаю редакторів д-ра Л. Мишуґу, І. Кедрина-Рудницького, які спрямовували „Свободу" на боротьбу за незалежність України. А тепер Україна є незалежною державою, яку треба розбудовувати – і цьому повинна служити „Свобода".

Микола Теслевич-Байдак,
Фінікс, Арізона

Зі шкільного життя Ялти

1 вересня ялтинських учнів української школи дзвінок покликав вже третій раз. У перший навчальний рік школа мала 40 учнів, на другий – 80, а на третій, цьогорічний – 160! Причому багатьом бажаючим записатися в українську школу довелося відмовити через брак приміщень, адже школа приписана до дитячого садка і їй виділена обмежена площа. Іде безперервний діялог з правлячою верхівкою міста щодо української школи, але поки-що марні наші сподівання. Та вода камінь точить...

А тим часом іде навчальний процес. У нього включилася і набрана цього року 9-та кляса (минулого року було лише 7 учнів). Прибули нові вчителі – предметники. Турбує непевність їх побутового становища – відсутність житла, невлаштованість. Проблемам нема кінця. А це відбивається на загальному настрої. Відчувається деяка розгубленість у педагогічному колективі.

Добре працювати там, де все найкращим чином підготовлене до трудового процесу, а тут як на цілині. Починали фактично з нуля і трохи просунулися вперед, але постають нові невирішені питання.

Та „не все так погано в нашому домі", бо як би там не було, а молода українська школа утверджується. А це вже добре. І треба сказати, що в цьому є велика заслуга наших земляків за кордоном, які разом з нами переживали і переживають за долю школи і всіляко її підтримують. Вони надсилали кошти на придбання клясного обладнання і підручників, ремонтні роботи.

Діти отримували подарунки на свято Миколая, куплені за кошти наших опікунів, а також посилки з одягом. А Союз Українок Америки підніс до нового навчального року незвичайний подарунок – надіслав кошти на проведення акції „Молоко і булочка для школярів".

Щиро дякуємо СУА, особисто голові Ірині Куровицькій та референтці Надії Шмігель за організацію цієї акції і зв'язані з нею турботи. Українська школа в Ялті і вся громада глибоко цінують вашу жертовну працю заради розвитку українського шкільництва в Криму.

Богдана Шевчук,
голова Ялтинського осередку
Союзу Українок

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Різдвяні картки УНСоюзу на 2000 рік

Оксана Тритяк,
координатор особливих проєктів УНС

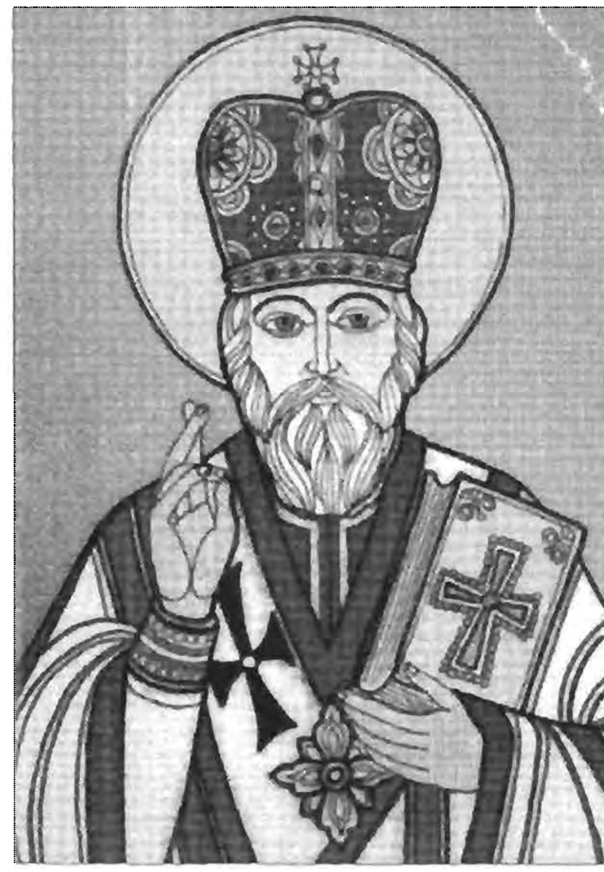
У святочному дусі Різдва Христового і нового тисячоліття Український Народний Союз видав нову серію різдвяних карток. Кожного року ця акція УНСоюзу втішається надзвичайно великою підтримкою громади, яка дає фінансову змогу Союзові продовжувати багато проєктів. Усі ці проєкти корисні для української громади, чи то в Україні, Америці чи Канаді. Цьогорічний чистий дохід з продажу карток призначений на підтримку нашої Союзівки.

Цьогорічна серія складається з 14 різних карток, темою яких є Різдво. Твори виконані різною технікою, це – перо, олівець, туш, вишивка, олія, акрилик, розпис на шклі, „scrapper board" різноманітна техніка і вітражі. Ціна пакету, який включає 14 карток, 15 дол. Картки висилатимуться усім передплатникам „Свободи" і англомовного „Українського тижневика" перед Днем Подяки. Просимо прийняти їх, використовуючи у різдвяному часі.

УНСоюз завжди підтримував українське мистецтво і культуру. Протягом декількох минулих років УНС сприяв багатьом українським мистцям, видаючи їхні різдвяні картки, та був вдячний мистцям, які дали свою згоду брати участь у цьому проєкті. Наше признання і подяка мистцям, які своєю працею причинилися до цього проєкту, а це: Ярослав Адамович – Львів; Богдан Божемський – Тінек, Н. Дж; Наталія Йосипчук – Косів, Україна; Юрій Козак – Кларкстон, Миш.; Мокі Кокоріс – Норт Сейлем, Н. Й.; Люба Максимчук – Київ, Україна; Лев Молодожанин – Вінніпеґ, Ман.; Лідія Палій – Торонто, Онт.; Ака Перейма – Трой, Огайо; Мирон Рижула – Львів, Україна; Ірена Твердохліб – Рочестер, Н. Й.; Юлія Ткачук – Чикаго, Ілл.; Андрій Хомик – Стемфорд, Кт. і Марта Цісик – Львів, Україна.

З огляду на те, що ці мистці вклали свою працю без жодної винагороди, крім оповісток у нашій пресі, ми заохочуємо наших читачів підтримати не тільки наші проєкти, але також наших мистців. Якщо ви бажаєте нав'язати прямий контакт з будь-яким мистцем, просимо звернутися до УНСоюзу (проєкт різдвяних карток) і ми радо подамо дальші інформації.

Прошу взяти до уваги, що набуваючи ці картки, ви допомагаєте УНСоюзові, Союзівці, підтримуєте українські традиції та культуру, заохочуєте українських мистців ширити святочний настрій серед громадянства. Ще раз дякуємо нашим мистцям, які дали нам змогу здійснити цей проєкт, та усім, хто причинився до його успіху.

Богдан Божемський. *„Св. Миколай"*

Георгій Козак. *"Матір Божа з Немовлям"*

Андрій Хомик. *„Свят - вечір"*

Наталя Йосипчук. *„Гуцулочка".*

Мокі Кокоріс. *„Непорочна Діва".*

Ака Перейма. *„Різдво".*

Ярослав Адамович. *„Колядники"*

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Заснований музичний фонд ім. В. Чижика

Скрипаль Володимир Чижик з Чикаґо усе своє життя присвятив музиці як учитель в школах, зокрема для талановитих дітей. Поруч зі своєю працею вчителя музики В. Чижик був дириґентом оркестри, члени якої походили із різних етнічних груп. Його винятково обдаровані учні навчалися у нього приватно і здобули відповідні академічні ступені, а їхній учитель – загальне визнання. Народився в Ярославі 21 грудня 1917 р. Студіював музику у Львівській консерваторії, а відтак у Відні. Після закінчення Другої світової війни переїхав у 1948 році до США, де отримав ступінь з музикології в університеті Де Пол в Чикаґо. Відданим учителем музики він залишився ціле своє життя. Тому немає нічого дивного, що після смерти В. Чижика в минулому році народилася ідея встановити музичну стипендію його імені. Ініціятором створення такої стипендії була дружина покійного музики, адвокат Марія Чижик, а до цієї акції прилучилася широковідома українська челістка Наталя Хома, уроджениця Львова, лавреат Міжнародного конкурсу в Белґраді, яка тепер навчає музики у державному університеті Мишиґену.

Володимир і Марія Чижики.

Завдяки співпраці цих двох осіб із поміччю матері Наталі Хоми, Марти, у Львові створено постійну стипендію імені В. Чижика для музично обдарованих українських дітей.

Фонд, зареєстрований у Львові, носить назву „Діти музики, фонд Н. Хоми у пам'ять В. Чижика". З рамени фонду відбулися літом цього року концерти, які започаткували діяльність цієї музичної установи. З цього приводу побували у Львові д-р Марія Чижик, фундатор фонду, Наталя Хома і її 12-літня дочка Марта. У першому концерті, що відбувся 8 червня у Львівському оперному театрі, концертувала Н. Хома і камерна оркестра „Леополіс" під дириґентурою Григорія Пантелейчука, гостя з Парижу. День пізніше відбувся концерт у залі Львівської фільгармонії – у виконанні п'яти молодих учнів школи для талановитих дітей ім. С. Крушельницької. Виконавцями були Леся Лемех і Оксана Міц – піяністки, Марта Буря, Орест Смовж і Василь Заціха – скрипалі. В заключному концерті 10 червня виступили Н. Хома та її дочка Марта.

Виконавці Фонду імені В. Чижика, якого перші нагороджені будуть проголошені в грудні у Львові, це голова фонду – Марта Хома, члени – Оксана Кузьмович-Шпот, учителька музики і письменниця Ірина Божик. Серія концертів для зібрання фондів у США розпочнеться 17 лютого 2001 року в Українському Інституті Америки. Виконавцями будуть Н. Хома і запрошені гості.

Наталя Хома.

Хто бажає зложити свою частку на фонд „Діти музики", просимо посилати датки на рахунок 37365 в Українській кредитовій спілці – 2351, West Chicago Ave., Chicago, Ill 60622.

О. К

Велопробіг на користь Українського Музею

В українській громаді Нью-Джерзі й Нью-Йорку вперше відбулася акція, прихід з якої призначений на фонд будови нового приміщення для Українського Музею в Нью-Йорку. Під кличем „Гуртуйтесь з нами" акція „Stride and Ride to Build" відбулася в неділю, 24 вересня ц. р., в Рінґвид-Стейт-Парку в Нью-Джерзі.

Дощ того ранку перейшов у зливу. Організатори імпрези та добровольці, що раненько прибули до парку, з жалем і розчаруванням дивилися на захмарене небо, зливу і калюжі. Здавалося, що всі довгі підготування будуть знівечені химерною погодою. Та оптимізм молодих жінок-організаторок і їхніх чоловіків переміг. Ще злива не ущухла, як вони вже піднімали намети-дашки, щоб охоронити реєстраційний стіл, комунікаційний центр та кухню від дощу. Хтось поїхав розложити знаки-дороговкази, інші розвантажували авта з потрібним товаром. Незчулися за працею, як розпогодився ранок.

Площа серед лісу-парку заповнилася автами. При реєстраційному – столі черга. Тут цілі родини зголошуються до участи в тримилевій прогулянці для пішоходів, а роверисти, індивідуально чи групами, – на семимилевий рейс гористими стежками. Вплачуючи реєстраційне, учасники зголошують своїх спонзорів та передають їхні датки на УМ. Кожний дістає торбину, в якій реклямові подарунки від різних фірм і чепурна брошурка з програмою дня, даними про траси та список всіх корпорацій, підприємств та осіб, які своїми датками уможливили проведення імпрези. Знаменне те, що в додатку до завжди щедрих українських підприємців бачимо тут і значне число американських установ. Організатори, вважаючи, що УМ важливий не тільки для нас, але і для всіх американців, заздалегідь звернулися до різних і дістали дуже позитивний відгук. Кожний також одержує подаровану кредитівкою „Самопоміч" в Нью-Йорку сорочину, на якій емблема УМ з кличем „Ми зібрались для УМ" та назви головних спонзорів.

Ведучий дня Роман Василик, відкриваючи здвиг, пригадав, що ціль прогулянки потрійна: глибше усвідомити потрібність УМ для нашої громади, дати нагоду всім, від наймолодших до найстарших, зробити щось корисного, збираючи фонди на будову нового приміщення для УМ та з приємністю провести час поза містом,

(Закінчення на стор. 18)

Пішоходи Рома Слободян-Одуляк, Надія Кручова з дітьми, а Славко Червоняк – з внуками.

„Ми зібрались для УМ".

Всі готові починати прогулянки.

Невесело тепер в Україні

Для тих, що живуть тут, в Америці, особливо для нашого молодого і середнього покоління, ці правдиві історії будуть виглядати неймовірними.

На одному з недавніх засідань Суспільної служби комбатантів, котре відбулося в бюро ССК в УОКЦентрі у Філядельфії, обговорювалися справи помочі потребуючим ветеранам в Україні. У засіданні брав участь Юрій Ференцевич, зв'язковий головної управи Братства І-ої УД УНА з Галицьким Братством І-ої УД УНА у Львові та членом Станиці Братства в Нью-Йорку Яремою Бачинським. Ярема живе шість місяців кожного року у Львові і є в постійному зв'язку з управою Галицького братства та її членами в цілій Галичині. Він ознайомлений з усіма проблемами багатьох членів Галицького Братства.

Один з колишніх вояків Дивізії „Галичина", котрий проживає в містечку Турка, на захід від Стрия, оповів Яремі свою історію: „По поверненні з кільканадцятилітньої каторги в Сибіру, потрапивши в полон під час битви Дивізії під Бродами, я повернувся до свого родинного містечка. Живу тут з дружиною і часами терпимо голод, бо нема за що придбати потрібних продуктів. Якщо б не поміч, котру я отримую від Суспільної служби комбатантів в США, я б ніколи не пив молока. Так склалося, що я за цю допомогу купив корову, і тепер моя дружина і я маємо молоко і молимося за тих, що це нам помогли зробити".

Ця правдива історія підтверджує те, що навіть мала допомога від ССК декому дуже стає в пригоді. Також треба згадати, що багато вдів по наших побратимах в Україні звертаються до Управи ССК за допомогою купити дошки на домовину, чи за грішми, щоб викупити потрібні лікарства. Думаємо, що тут коментарі непотрібні.

Суспільна служба комбатантів у США просить українську громаду, щоб допомогла своїми датками під час „Листопадової збірки", фонди з якої призначені дуже потребуючим цієї допомоги в Україні. Датки просимо слати на адресу: **Social Service of Ukrainian War Veterans 700 Cedar Road, Jenkintown, PA 19046**. Дякуємо!

Суспільна служба комбатантів у США

Відроджено Спілку українських студентських товариств Америки

Впродовж десятиліть Українська діяспора на Заході приділяла велику увагу молоді. Створювалися багато різних організацій, де молоде покоління відігравало особливу ролю. У 1952 році у Сполучених Штатах при Українському Конґресовому Комітеті Америки було створено Спілку українських студенських товариств (СУСТА). Багато років СУСТА об'єднувала українську молодь, спрямовуючи її енергію в корисне для української справи русло. Чисельні молодіжні клюби та організації при різноманітних навчальних закладах приєднувалися до СУСТА, аби згуртуватися на ґрунті українства. З часом наш народ виборов незалежність України. Якось поволі СУСТА почала занепадати, бо колишня молодь виросла, а заміни їй не було.

Нова сторінка в історії СУСТА розпочалася з прибуттям до Америки свіжих еміґрантів (четвертої хвилі) в 90-их роках. Між новоприбулими було багато молоді, які розпочинала своє навчання в США. На початку 2000 року УККА, беручи до уваги зростання чисельности української молоді, вирішило відновити СУСТА.

На XVIII з'їзді УККА, який проходив в місті Чикаго з 13 по 15 жовтня ц.р., було затверджено рішення про відродження Спілки українських студентських товариств Америки.

В Чикаґо група студентів, як новоприбулих, так і тих, хто народився в сім'ях українців в Америці, з ентузіязмом почала регулярні зустрічі щодо визначення головних цілей СУСТА. Студенти дійшли спільного висновку, що одним з головніших завдань організації повинна стати допомога молоді в Україні в культурно-освітницькій сфері. Тобто, допомога в розповсюдженні української літератури в школах та вищих навчальних закладах на теренах центральної та східньої України, щоб піднести популярність української мови і культури в молодіжних колах. А також допомога студентам з України, що перебувають на території США і беруть активну участь в житті української діяспори, в отриманні стипендій на студії у вищих школах США - з тим, щоб активно сприяти здійсненню великого інтелектуально-культурного потенціялу українського народу.

Іншим головним завданням СУСТА повинна стати допомога сиротинцям України, де діти живуть не лише без матеріяльної, але й без моральної підтримки. Діти і молодь - це майбутнє України. З часом саме від них буде залежати доля молодої держави. Тому молодь повинна бути підготовлена до цього, а теперішньому поколінню треба задуматися, в якому стані Україна перейде в руки їхніх дітей.

Спілка Українських студентських товариств Америки намагатиметься допомогти молоді в Україні, але головні кроки має зробити сама українська молодь на Батьківщині

Просимо громадські та молодіжні організації, а також окремих добродіїв вносити пропозиції, надавати моральну і матеріяльну підтримку нашій організації, звертаючись за адресою: **SUSTA, 2305 W. Superior St., Chicago, IL 60612.** Телефон СУСТА: **(773) 342-1987.**

Інтернет, веб-сторінка:
www. angelfire.com/country/susta
Електронна пошта:
mailto:ukisusta@yahoo.com

Костянтин Ворона,
культурно-освітницький комітет
СУСТА

ЩО? ДЕ? КОЛИ?
КАЛЕНДАРЕЦЬ ПОДІЙ

26 листопада – „День Союзянки" в залі церкви Івана Хрестителя в Нюарку.
Початок о 9-ій ранку.

◆

2 грудня – конференція і бенкет з нагоди 75-ліття СУА в готелі Hyatt Regency Crystal City **(2799 Jefferson Davis Highway, Arlington, VA).** Початок о 6-ій вечора.

◆

2 грудня – вечір артистів балету з Донецького, у католицькій школі в Парамусі, Н. Дж. **(425 Paramus Rd.).** Початок о 7:30 вечора.

◆

3 грудня – вистава „На полі крові" за п'єсою Лесі Українки, в Центрі української культури в С. Бавнд Бруку, Н. Дж. Початок о 2-ій по полудні.

◆

3 грудня – презентація книжки Михайло Черешньовський. „Статті. Спогади. Матеріяли." в будинку УВАН (**206 West 100th Street, NY**). Початок о 2-ій годині. Тел. **(212) 222-1866.**

◆

До 4 грудня триває приймання різдвяних вітань для поміщення в тижневиках УНСоюзу. Тел. **(973) 292–9800, дод. 3040 або 3041.**

◆

10 грудня – екскурсія з Українського музею на виставку „Скитські скарби" до Бруклинського музею. Початок о 11-ій ранку.

◆

Новорічна забава на Союзівці. Замовлення – по тел. **(914) 626-5641.**

◆

Оголошення в розділі „Що, де, коли?" є додатковим джерелом інформації і вміщуються в цій колонці тільки за умови подання цих оголошень через відділ реклями. Тел. **(973)-292-9800, дод. 3040.**

Ірина Забитко – гостя Українського Музею

І. Забитко в Українському Музеї.
Світлила **О. К.**

Про трагедію у Чорнобилі ніколи не буде сказано чи написано забагато, і ми будемо знову й знову повертатися до цієї теми. Їй присвячена і розповідь Ірини Забитко „Небо невмите" або „The Sky Unwashed". Зустріч з нею в Українському Музеї Нью-Йорку викликала зацікавлення громади.

Вечір відкрила від УМ Марта Бачинська, яка представила авторку, котра хоча й пише англійською мовою, тісно зв'язана з українською спільнотою, а тепер і з Україною, де побувала декілька разів, викладаючи англійську мову і пізнаючи при тому землю своїх батьків. Ці відвідини в Україні спонукали її до написання повісти, до якої вона взяла назву із Шевченкової поезії.

Авторка цікаво та безпосередньо розповіла учасникам вечора про свої переживання в Україні, які спонукали її написати „Небо невмите". Як відомо, ця перша її повість викликала в американській літературній критиці широке зацікавлення, признання, потрапивши у перші ряди книжок року в оцінці Товариства американських бібліотекарів та дістала визнання найкращих американських видавців, як також критиків газет „Нью-Йорк Таймс", „Чикаґо Трібюн", „Денвер Пост" та інших.

Авторка відповіла на запитання присутніх, читала уривки з повісти та підписувала примірники своєї книжки.

О. К.

Печення бараболі на Ольжицівці

Вересень - субота 23 - осінній, замрячений, дощовий день. У повітрі розноситься запах зів'ялого листя й такий рідний, насичений ностальгією запах диму, тліючої ватри.

Ні, це не там, на рідній землі, на полі, печуть бараболі! Це в Лігайтоні, в пенсильванійських горах, на Оселі ім. О. Ольжича – ветерани Української Дивізії – традиційно, як кожного року, (вже 30 літ „з гаком") з'їхалися туди, зі своїми родинами й знайомими, закінчити літній сезон „печенням бараболі". Незважаючи на погану погоду, яку нагонив сюди ураґан, з'їхалися побратими-дивізійники і гості з далекого Гантеру, Балтімору, Філядельфії, Нью-Джерзі та околиці.

У приємній атмосфері посиділи, погуторили, згадуючи минуле та розкошуючи смачною печеною бараболею (ще й з бриндзею). Бараболю, як щороку, пік завзятий поручник Євген, в асисті молодого Петра.

Розуміється, не лиш бараболю їли, бо ж не можна було собі відмовити знаменитих традиційних українських страв і закусити солодким, під зарядом незрівняної Уляни Процюк і вірних жінок дивізійників.

Ця приємна зустріч не могла обійтися й без забави при звуках знаної тут оркестри „Дніпряни", яка заохотила до танґо і вальса навіть дідусів і бабусь. Ніхто не всидів – забавлялися допізна.

Літній сезон на Ольжиківці закінчився в неділю Службою Божою в місцевій каплиці. Її відправив о. Василь, що, за клопотаннями оселі, вже вдруге приїхав з України. Він духово обслуговував літників і поселенців, а найголовніше – дітвору літніх таборів Золотого Хреста, танцювальних груп „Казки" й „Волошок" під час літа.

Спільним сніданком, зі сльозами в очах, провели дорогого отця Василя у далеку дорогу в Україну, з надією, що на другий рік знову приїде на Оселю ім. Ольжича.

Присутня **О. Б. Ц.**

УКРАЇНА І СВІТ

Конференція „Жіночий рух в Україні“

Учасниці конференції (зліва) Оксана Тупик, Ліля Ганюкова, Тетяна Стаднюк, Наталя Даниленко, д-р Валентина Борисенко, Оксана Мацько, Марина Гримич.

КИЇВ. –1-2 вересня в приміщенні Національного університету „Києво-Могилянська академія“ відбулася Міжнародна науково-практична конференція „Український жіночий рух і процеси державотворення“, організаторами якої, окрім НаУКМА, стали Київський національний університет імені Т. Шевченка, Національна рада жінок України, Інформаційний центр громадських жіночих організацій України й діяспори та Всеукраїнське жіноче товариство імені Олени Теліги.

Ініціятором і спонзором цього представницького форуму стала відома громадська діячка в Україні й діяспорі Наталка Даниленко з США.

У конференції взяли участь більш як 80 учасників, зокрема історики, економісти, мовознавці, політологи, письменники, релігієзнавці, медики, екологи, демографи, представники громадських організацій, народні депутати України, гості зі США, Канади, Росії.

Гостей і учасників конференції вітали президент НаУКМА Вячеслав Брюховецький, віце-прем'єр-міністер України академік Микола Жулинський, президент УНР в екзилі, голова Фундації імені О. Ольжича Микола Плав'юк, голова Національної ради жінок України Ірина Голубєва, народний депутат України Лілія Григорович, представники найбільших жіночих організацій України, зокрема Союзу Українок, Міжнародної жіночої організації „Жіноча громада“, Народно-демократичного жіночого об'єднання „Дія“, Спілки жінок України, Ліґи українських жінок та інші. Були зачитані привітання від закордонних жіночих організацій, зокрема від СФУЖО, СУА, Організації українок Канади імені О. Басараб та інших.

На конференції виступило 16 доповідачів. Підсумком конференції стали резолюції, що стосуються підтримки проєкту Концепції розвитку гуманітарної сфери України, розробленої НАН України щодо становища української мови, здійснення державної політики щодо жінок, релігійної ситуації, екологічної ситуації тощо.

Усі ці документи надіслані на адресу Президента України Л. Кучми.

Для учасників конференції відбувся концерт, у якому взяли участь народні артисти України Ніна Матвієнко і Наталя Свириденко, лавреати Другого Всеукраїнського конкурсу за творами Олени Теліги Тетяна Стаднюк і Тетяна Соловей, жіночий вокальний ансамбль Севастопольської української школи-гімназії № 53 „Ніжна таїна“ під керівництвом Тетяни Яйчені, молоді камерні вокалісти Олена Харачко і Геннадій Кабка.

Та що ж нового запропонували учасники конференції? Доповіді торкалися практично всіх болючих проблем українського жіночого руху і процесів державотворення на науковому, не емоційному рівні.

Особливо цікавим був пакет матеріялів, які розглядав становище української жінки від давнини до сучасности.

З доповідями виступили американська дослідниця д-р Н. Пазуняк, кандидат історичних наук О. Кривошия, Л. Тарнашинська, А. Пашко, О. Козьмик, О. Кобець, Т. Майданович, Т. Конончук, О. Воронина , Л. Мельничук, Н. Свириденко, С. Максим'юк.

Окремо стоять доповіді, що стосуються проблем сучасного українського державотворення і участи в ньому жіночих організацій. Їх зробили академік АПН України Л. Мацько, доктор історичних наук В. Борисенко, кандидат економічних наук Н. Лакіза-Сачук, кандидат медичних наук Г. Денисенко, молода дослідниця Я. Марусик.

Всі ці доповіді розглядають жінку, як повноправний і вагомий чинник суспільного будівництва. Академік М. Жулинський представив на конференції проєкт концепції розвитку ґуманітарної сфери України, розроблений НАН України.

Ольга Кобець,
голова Всеукраїнського жіночого товариства ім. Олени Теліги

Як „Бурлаки” співали у Львові

У Львівській філармонії 10 серпня ц. р. виступав чоловічий хор „Бурлака” при Станиці Братства колишніх вояків 1-ої УД УНА з Торонто, Канада.

Репертуар хору для турне в Україну був вдалим. Стрілецькі та повстанські пісні у виконанні хору надихають і кличуть до єдности, до розбудови власної держави. Захоплено ловили присутні кожне слово маршу „Україна” на слова І. Багряного, музику Г. Китастого, солісти – Микола Костюк і Степан Вольський. Стрілецьку пісню „Розпрощався стрілець” хористи присвятили пам'яті композитора Ігоря Білозора. Надзвичайно зворушливо прозвучала ця пісня у виконанні солістів Теодозія Пришляка і Василя Чупринди.

Друга частина концерту розпочалася українськими народними піснями на слова Тараса Шевченка. Соліст Степан Кривенький в супроводі хору виконав українську народну пісню в обробці Миколи Лисенка „Ой, літа орел”. Вершиною концерту стала пісня на слова Олекси Новицького, музику Марка Костецького „Люблю я тебе, Україно”, солісти – Т. Пришляк та Степан Вольський. Саме цю пісню хор виконував 23 серпня цього року в Київському палаці „Україна” на концерті, присвяченому 9-ій річниці незалежности України. Виступ хору „Бурлака” на столичній сцені відбувся завдяки старанням довголітнього хориста Миколи Засідка та заступника голови Спілки офіцерів України полковника В'ячеслава Білоуса.

Вже 50 років наші дивізійники далеко від рідної землі своїм прекрасним співом збагачують скарбницю української духовної культури невмирущою українською піснею.

Перед слухачами зі словами привіту та вдячности виступив голова хору Василь Чупринда. Він відзначив, що вже третій раз з далекої Канади прилетіли „Бурлаки” в Україну. Під час першої концертової поїздки по Україні в липні 1990 року хор мав честь брати участь у посвяченні першого синьо-жовтого прапора на Софіївській площі в Києві та його вивішення на міській Раді. Хористи були свідками проголошення суверенітету України 16 липня 1990 року. Хор „Бурлака” був учасником посвячення наріжного каменя під пам'ятник полеглим дивізійникам під Бродами в селі Ясенів, на горі Жбир.

Друга поїздка хору в Україну відбулася у 1993 році з нагоди 50-ліття утворення Дивізії. Щирі слова вдячности на адресу славних хористів висловили представники громадськости Львова від імені обласного хорового товариства ім. Леонтовича, від чоловічого хору „Гомін”. Музичний керівник і диригент хору „Бурлака” – Квітка Зорич-Кондрацька, партію фортепіянового супроводу виконувала Роксоляна Кречковська. Фільмовий літописець української діяспори США Ярослав Кулинич з Нью-Йорку зняв на відеоплівку увесь концерт.

Хористи залишали сцену, а зворушені слухачі бурхливими, щедрими оплесками проводжали своїх гостей.

Лідія Баб'юк

Пласт на сході України

Я був духівником пластових таборів

ДОНЕЦЬК. – Округа „Схід” Пласту охоплює три великі області – Донецьку, Луганську та Харківську. За неповне літо в окрузі проведено декілька цікавих заходів, у яких я брав особисту участь.

Це – вишкіл виховників, де я був і учасником вишколу і духівником; окружний юнацький вишкільний табір „Степовий вітер –2000” біля заповідника „Крейдяні гори”, поблизу міста Красний Лиман Донецької области; окружний новацький табір „Лілея” біля міста Чугуєва Харківської области. У серпні з групою юнаків ми відвідали міста Чигирин, Канів, села Суботів і Холодний Яр на Черкащині. У Києві брали участь у Пластовій зустрічі.

Спільні молитви і зусилля з відродження Пласту приносять свої плоди.

о. Олександер Воловенко,
капелян округи „Схід”
Національної скавтської організації України „Пласт”

Учасники пластового табору „Степовий вітер” на Донеччині.

Відбувся український вечір в Данії

Учасники українського свята.

КОПЕНГАҐЕН. –30 вересня ц. р. Дансько-українське товариство та „Українська громада" в Данії провели перший за багато років вечір української культури. Старожили нашого товариства не пам'ятають такого з повоєнних часів, коли в Данії було зосереджено відносно багато українців. Цей захід є свідченням того, що українське національне відродження досягло і малочисельної української громади у цьому північноевропейському королівстві. У вечорі взяли участь члени Дансько-українського товариства, представники посольства України в Данії на чолі з тимчасовим повіреним Ю. Павловим, громадяни Данії, що мають особисті чи бізнесові взаємини з Україною, інші представники громадськости. Гості скуштували борщу, буженини з вінегретом та вареників. Поміж стравами талановитий український музичний дует „Тарас і Волков", разом із бандуристкою та співачкою Оленою з Тернополя, виконував традиційні українські пісні та баляди. Під кінець всі українці сіли в коло та заспівали так гарно, як тільки українці можуть це робити.

Вечір української культури мав на меті поширити серед данців знання про українські культуру та побут, надати членам Товариства можливість поспілкуватися при затишних умовах, що може дати поштовх подальшому розквіту нашого Товариства та української громади в Данії, поглибленню добрих взаємин між данською та українською культурами.

Не забуваючи про видатний внесок відомих та шанованих діячів української діяспори в Скандинавії Петра Кузьми-Балицького, Михайла Бойка, Богдана Залуги та інших, треба зазначити, що вирішальну ролю в підготуванні цього вечора відіграли представники нового покоління української еміграції. Це молоді люди, яких доля привезла до Данії із усіх кутків нашої батьківщини – Надія Гончаренко з Одеси, Людмила Журавель з Києва, Едуард Кошелюк з Донецького, Галина Шафранська із Тернополя, Юлія Козленко з Києва, Оксана Гесс з Дніпропетровського, Тетяна Єнсен з Чернівців та багатьох інших.

Перший офіційний вечір Дансько-українського товариства мав величезний успіх і дав привід до посилення активности товариства.

Іван Нестер,
голова Дансько-українського товариства

Українські землядства гуртуються

Наприкінці вересня в Києві відбулась зустріч керівників земляцтв нашої держави. Об'єднання земляків у столиці представляють собою громадські організації, основними завданнями котрих є згуртування людей, вихідців з певних областей України, для практичного використання їхнього інтелектуального та творчого потенціялу, сприяння духовному та економічному відродженню регіонів, будівництву незалежної Української держави. Очолюють земляцтва народні депутати Сергій Шевчук, Михайло Ратушний, Валентин Симоненко, Олександер Ткаченко, Данило Курдельчук, Анатолій Кінах, Богдан Будзан, Вітольд Фокін, Валентин Оскольський та інші.

На зустрічі в товариській атмосфері відбулася дружня розмова про реалії сьогоднішнього життя об'єднань земляків, обмін досвідом, пошук нових шляхів співробітництва. Зустріч відбулася за ініціятивою генерального директора Луганського земляцтва Віктора Тихонова, якого обрано координатором взаємодії земляцтв на найближчі три місяці.

Результатом зустрічі стало звернення до Президента України, в якому міститься прохання організувати тристоронню зустріч між Президентом, керівниками земляцтв та губернаторами областей.

Об'єднання вихідців з волинського краю, що має пов'язану з історичними коренями назву „Волинське братство", за рік існування зробило багато багато добрих справ. Члени об'єднання підготували ряд проєктів щодо комплексного дослідження, збереження і потенційного туристичного використання унікальної гряди озер півночі Волинської та Рівненської областей, пам'яток архітектури. В Києві „Волинське братство" взяло шефство над Музеєм Лесі Українки. За реальної допомоги „Волинського братства" в Луцьку отримав приміщення Музей волинської ікони – справжня перлина української історії.

В Луцьку відкритий Волинський реґіональний музей українського війська та військової техніки, ініціяторами створення та нелегкої побудови якого були саме члени „Волинського братства". Передбачено видання часопису „Волинь моя". Наша адреса та контактні телефони: **вул. Золотоворітська, 2А, м. Київ, 010343, Україна, (044) 229-21-47; факс: (044) 229-28-35; E-mail: ad-min@ukrinur.kiev.ua**

Валерій Фень,
виконавчий директор
об'єднання „Волинське братство"

Наш земляк допоміг відновити церкви

У наше село Іллінці Снятинського району Івано-Франківської области почав приїжджати з далекої Америки уродженець села Федір Лудчак, син Йосипа.

Велике село над річкою Прут колись мало дві церкви та дві парафії – св. Іллі і Успення Богородиці. Церкви знищили в роки радянської влади. Віруючі ходили молитися в сусідні села Рудники, Тростянець, Дімидче. Коли приїхав Федір Лудчак, то зустрівся зі священиками, які вийшли із підпілля, а в Америці зв'язався зі земляками-односельчанами, зокрема з Михайлом Горбанем, і фактично при їхній великій допомозі у грошах ми збудували у селі дві церкви.

Церква Успення Богородиці була освячена 29 серпня 1999 року, а раніше освятили церкву св. Іллі Пророка, на честь якого і село має назву Іллінці.

Оці новозбудовані храми, що сяють високими банями у селі, є своєрідним пам'ятником для наших лелеченьків, які проживають за океаном. Хотілося б їх усіх обняти і щиро поцілувати, бо наші діти і онуки уже не ростуть безбожниками і рабами темряви.

Дякуємо Федорові Лудчакові, який організував своїх краян для загального добра у селі і для України в цілому, а також Михайлові Горбаневі. Добре, що Ви є!

Роман Гаврилишин.

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Концерти симфонічної оркестри і хору з Києва в Річмонді

Виступ Київської симфонічної оркестри і хору.

Концерти клясичної музики Київської симфонічної оркестри і хору відбулися 16-17 вересня в Річмонді, Вірджінія, в Першій баптистській церкві. Перед початком концерту диригент Р. Муррін розповів про успіхи оркестри та хору. Оркестра виконала твори Н. Римського-Корсакова, П. Чайковського, С. Прокоф'єва, Джона Руттера, А. Бородіна, М. Мусоргського, М. Лисенка, Д. Бортнянського, К. Стеценка, І. Стравінського. Диригентами були Алла Кульбаба і Тарас Миронюк.

Хор виконав декілька пісень – солісти Володимир Грицюк та Людмила Третяк. Прозвучали американські мелодії „Боже, благослови Америку", „Чудова Америка".

17 вересня Київська симфонічна оркестра та хор виконували під час Служби Божої в Першій баптистській церкві духовну музику. В співах взяли участь солісти Люба Канука, Лідія Бичкова, Людмила Третяк, Алла Пригара, Юлія Жабченко, Геня Бригінець, Дмитро Агеєв, Владилен Грицюк, Анатолій Главін, Юрій Мамчук та Володимир Коззятік.

Після концерту відбулися товариська зустріч та продаж подарунків. Від місцевих українців та Наукового історико-філософічного товариства Григорія Сковороди вітав присутніх виконавців його віце-президент Г. Приймак.

Григорій Приймак,
Річмонд, Вірджінія
Світлина автора.

НОВІ ВИДАННЯ

Повчальність поетової мови

Надія Сологуб. „Мовний портрет Яра Славутича"; Вінніпеґ: Українська Вільна Академія Наук, 1999

Яр Славутич, український поет у Канаді, став дуже популярним письменником в Україні. Там уже видано його твори „Меч і перо" (1992), „Твори у двох томах" (1994) та „Твори у п'яти томах" (1998), а також п'ятнадцять монографій, присвячених його творчості. Одна з них – „Мовний портрет Яра Славутича" Надії Сологуб, досліджує художню мову поета.

Професор д-р Світлана Єрмоленко, завідувач відділу стилістики та культури мови Інституту української мови НАНУ відзначає, що „сучасна українська лінґвістика поповнилася новим оригінальним дослідженням" професора Надії Сологуб про поетичне слово Яра Славутича. Д-р Н. Сологуб – мовознавець, дослідник стилістики, автор праць „Цвіт художнього слова Олеся Гончара" (1988) та „Мовний світ Олеся Гончара" (1991), в яких запровадила (тепер це вже традиція в сучасній українській лінґвістиці) укладання невеликих словничків індивідуально-авторського слововживання. Дослідниця уклала подібний словничок і на основі тексту поетичної творчости Славутича.

У своїй праці д-р Н. Сологуб розглянула цікаві проблеми Славутичевого поетичного тексту: словесні засоби вираження образу України і степу; новотвори і словотворення поета; „освіжені" слова в його поетичному словнику; перифрази; власні назви й імена у його поезії, як також мовні штрихи до образу самого себе, тобто образу поета Славутича.

До питань мови в українській діяспорі критика ставилася з особливою вимогливістю, тому новотвори і мовні раритети сприймалися до деякої міри неґативно. Наприклад, поет і літературний критик І. Качуровський писав, що „справжньому генієві творення нових слів непотрібне", а інші критики – Ів. Павелко, А. Юриняк, Дм. Кислиця, вважали такі введення недоцільними чи невдалими, а то й такими, що утруднювали сприйнятливість твору читачами. Їм опонували, підкреслюючи значимість нововведень, проф. Яр. Рудницький, Б. Чопик, А. Власенко-Бойцун та інші. Н. Сологуб, між іншим, покликується на статтю Б. Чопика „Неологізми Яра Славутича" (1978). Спираючись на цю працю та на власні спостереження, авторка показує, що серед новотворень і нововведень мають поетичну функцію іменні назви, укорочені безафіксні іменники, раритети, достосовані до тем твору, та складні слова, що дозволяють конденсувати та передавати складні та оцінні моменти за допомогою одного слова. Це особливо стосується складних прикметників, бо можливості такого способу словотворення невичерпні. Такі слова, за її висловом, „мають більшу експресивність, пізнавально якісну силу, значну понятійність та естетичну місткість". Це вже важливо розуміти, бо для художнього твору письменникові доводиться відбирати з океану слів своєї мови саме ті слова, які дають йому можливість висловити своє творче „я".

Д-р Надія Сологуб успішно показала у своїй праці, що відбирав Яр Славутич у свою творчість із скарбниці української мови, як воскрешав приховані здатності рідного слова і для чого він це робив. Адже через мову поет висловлює своє авторське кредо, і мова віддзеркалює світобачення письменника. Яр Славутич заслужив собі на таку працю.

Д. Б. Чопик

Ще одна зустріч з піснею

З хором „Думка" ми знайомі вже від ряду літ. Наш філядельфійський хор „Прометей" неодноразово виступав на концертах в Нью-Йорку, і це було завжди для нас вельми приємною подією, а спільні концерти з „Думкою" проходили в дружбі і взаємопошані.

Минали роки, сивина сріблила наші голови і голос вже ставав не той, що колись... Але таки випала нагода зійтися знову з „Думкою". Це було у четвер, 24 серпня, на святкуванні у Філядельфії 9-ої річниці української незалежности .

Хор „Думка" мав гостинні виступи в Англії, Франції, Австрії і Німеччині, а також – у Львові, Полтаві і Каневі. У Києві відбувся великий концерт разом з київським хором „Думка".

Диригент „Думки" Василь Гречинський – молода, енергійна людина – має добру взаємодію з хором, що є передумовою досягнення успіху.

Солісти хору були на висоті наших сподівань. Тенор соліста Львівського оперного театру Романа Цимбали добре звучав в Лисенковім „Гетьмани, гетьмани", а в богомільній молитві „Владико неба і землі" з опери Гулака-Артемовського „Запорожець за Дунаєм", яку він співав на тлі хору, виявились його високі якості досвідченого артиста.

На високому рівні були солісти Наталія Гончаренко і Михайло Невмержицький. Ми вперше у Філядельфії почули гарну композицію самого диригента „Краю мій" на слова Люби Дмитришин-Часто. Деякі з пісень були вже відомі філядельфійській публіці, особливо новий твір диригента київської „Думки" Е. Савчука до слів О. Олеся – „Воскресла".

Професійно виконала фортепіянові твори В. Барвінського і А. Кос-Анатольського піяністка Євгенія Палей, акомпаньяторка хору.

Ми з жалем прощалися з хором „Думка", який подарував нам приємні хвилини насолоди нашою рідною піснею. В цьому році хор „Думка" святкує своє 50-ліття. З цієї нагоди приятелі „Думки" з Філядельфії бажають хорові здійснення усіх творчих задумів.

Хор „Думка"

Д-р Олександер Білик,
Філядельфія

Тонкощі родового і знахідного відмінків

Часто в діяспорних газетах, навіть у „Свободі", можна зустріти граматичні форми, з якими годі погодитися. Маю на увазі ось що: іменник в ролі прямого додатку після заперечення виступає не у родовому відмінку, як йому належить, а у знахідному. Наприклад: „Мені дуже жаль, що я не купив цю хату". А треба: цієї хати.

Хоч граматики, якими користуються у школах українознавства, й дозволяють ставити прямий додаток, коли дієслово заперечне, у знахідний відмінок („я не купив цю хату), і знаходимо ці форми в художній літературі, у нашій клясиці, все ж знахідний відмінок у всіх випадках – це в більшій мірі український варіянт.

Ольга Марін,
учителька Школи Українознавства, Парсипані, Н.Дж.

Все ж таки – разом чи окремо?

До того чи іншого написання слова читача легко привчити, якщо газета чи журнал послідовно пише це слово в один спосіб. Щодо „Свободи", то нерідко вона подає різні написання того самого слова, а це спантеличує читача.

Наприклад, в одному числі читаємо „незважаючи" разом, в іншому – окремо – „не зважаючи". Те саме стосується написання слів „тим часом". Як має бути правильно? Г. Голоскевич, мабуть, не знав твердої відповіді, тому й не подав „незважаючи" у своєму словнику. „Тим часом" у нього – окремо. Інші словники, і таких – більшість, подають „незважаючи" разом – як віддієслівний прийменник . Авторитетний український філолог І. П. Ющук у своєму „Практикумі з правопису української мови" подає „незважаючи" (разом) у розділі про сполучники. У нього знаходимо у ролі сполучника „тимчасом як", а в усіх інших випадках треба писати окремо: тим часом.

Р. Ворона,
Воррен, Мишиґен

Звідки взялося слово „газета"?

Щодо цього є декілька версій. Латинська мова запозичила з перської слово gaza, що означало „скарб", „царські скарби", „царська казна". Можливо, під впливом цього слова в італійській мові виникла назва дрібної монети „gazetta".

І коли в 1563 році у Венеції з'явилася перша газета, за право прочитати її (вона була писана від руки) брали платню - цю дрібну монету. Згодом так почали називати й саме періодичне видання. Однак є й інше пояснення. Його виводять від зменшеної форми *(gazeta)* італійського слова **gazza**, що означає „сорока". Підставою для такого припущення є те, що перші газети мали емблему у вигляді сороки. Яке пояснення має більше підстав, годі сказати напевно.

І. Білик,
Кліфтон, Н. Дж

МОВА ПРО МОВУ

Мова і політика

Здається, що вже й зайве говорити про значення рідної мови в нашому житті – на цю тему написано гори книжок, і серед них – такі, що ніколи не знеціняться, як от лінгвістичні праці О. Гумбольдта чи нашого О. Потебні. Але ми знову й знову вертаємося до цієї галузі – і в українській пресі публікацій про мову – не менше, мабуть, ніж про економіку, й вони, ці публікації, як правило, дуже емоційні, пристрасні. Так і має бути, бо йдеться про щось винятково важливе. Бо в мові живе душа народу, мова – дім нашого гуртового й індивідуального світовідчування, а зі світовідчування постає відповідне світорозуміння. В різний спосіб відбирали від українців рідну мову – в жорстокий, і в „шовковий", але вона витримала усі випробування – тому, що мова закорінена у психіці, і саме з тих психічних глибин формується своєрідне вікно, через яке народ і осібна людина дивляться на світ.

Соціяльні психологи, намагаючись зрозуміти, чому українці українського заходу так міцно тримаються за свою мову, а на сході і півдні – легко годяться на російську, дійшли висновку, що різниця спричинена не просто звичкою, не просто тим, що західнякам легше розмовляти українською, а східнякам – російською. Причина глибша – у різному менталітеті заходу і сходу. У психології західних українців рідна мова пов'язана з індивідуальними зусиллями в житті, з покладанням на власні сили. Це мова самостійних, самовідповідальних людей, господарів своєї долі. Тим часом українець східній, віки перебуваючи під Росією, перейняв її общинну психологію – вічне покладання на царя чи на вождя, чи на державу. Тобто він звик дивитися знизу уверх, звик чекати готових рішень. Саме тому на сході і півдні й сьогодні ще мало економічно-господарської ініціятиви, підприємливости, там все ще тужать за „соціялізмом", за тим „щастям", що хтось зверху має за всіх піклуватися і „справедливо розподіляти" життєві блага.

Цю інертність українського сходу і півдня можна було успішно використати в момент постання незалежної України: українізацію можна було подвигнути твердими рішеннями зверху – якби керівники новопосталої української держави мали відповідну політичну волю. Але вони її не мали. Гірше того: не лише не відбулося українізації, але під впливом економічних трудноців усе українське відсунулося на ще дальші задвірки. Читаємо про це в Івана Дзюби: „... Ущербність української державности, засилля комуно-номенклятурної мафії, соціяльно-економічна катастрофа кинули зловісну тінь на цю нестійку репутацію української мови серед маси зрусифікованого населення. Нині справедливе невдоволення і навіть озлоблення понурою реальністю легко переносяться на образ української держави та її символи, і не в останню чергу – на українську мову. Вона знову виявляється без вини винуватою...".

Тепер бачимо, як тяжко надолужити проґаяне у перший рік-два незалежности. І якщо навіть та українська мова, яку ми тут вважаємо занечищеною, перебуває в Україні в біді, в небезпеці, то самозрозуміло, що за даних умов дуже тяжко говорити про негайне повернення їй втрачених вартостей, зокрема Харківського правопису. Таке повернення навіть патріотичні громадські діячі вважають занадто революційним. Ось як, наприклад, на пропозиції київського мовознавця О. Пономарева щодо повернення фонеми - **Ґ** відгукнувся голова Правописної комісії при Кабінеті Міністрів, академік М. Жулинський: „... Уявіть собі, якщо зараз ввести в словник стільки слів з фонемою - **Ґ**, то скільки тих українців і неукраїнців, які так-сяк знають українську мову, тепер не будуть вміти навіть писати українською мовою". І далі М. Жулинський радить покласти в основу нової редакції Українського правопису не Харківський правопис 1928-29 років, а Правопис 1993 року.

Отже, в мовній політиці нас чекають повільні, еволюційні зміни, компроміси. Добре було б, якби вони не виявлялися надміру гіркими, втрачальними. Від 1996 року, коли було прийнято нову Конституцію, а в ній державною мовою проголошено українську, уряд і відповідні міністерства дещо активізували працю у ділянці мовної політики. В лютому 1997 року було створено Раду з питань мовної політики при Президентові України, а влітку того ж року – департамент з мовної політики в Державному комітеті національностей та міграції. Невдовзі у Верховну Раду надійшов проєкт „Про розвиток і застосування мов в Україні", а до уряду – Комплексна програма „Українська мова", проте ці документи так і не були затверджені. У червні нинішнього року уряд схвалив проєкт нового закону „Про розвиток і застосування мов в Україні". Чи дочекається він затвердження у парляменті? Як і Конституція, цей проєкт спрямований на практичне забезпечення статусу української мови як державної, а водночас передбачає гарантію вільного розвитку, використання і захист російської та інших мов національних меншин України. Знаємо, що російська в Україні почуває себе, м'яко кажучи, дуже вільно. Та й інші так само. Це, певна річ, демократично. Міжнародні експерти вважають українське законодавство, яке захищає національні меншини в Україні, одним з найповніших і найдосконаліших у світі. Жаль, що ті самі експерти не помічають потреби обстоювати права корінного українського народу та його мови.

Прикрою правдою української дійсности є те, що наслідки нищення нашої культури і мови все ще не подолані. Справедливість ще не взяла верх. Може, її, справедливости, весь час стає у нашому світі менше, а не більше? Бо, наприклад, у 1919 році навіть комуністи у своїй резолюції керувалися почуттям справедливости до української мови: „Зважаючи на те, що українська культура (мова, школа і т. д.) протягом століть придушувалися царизмом і експлуататорськими клясами Росії, ЦК РКП ставить обов'язом усім членам партії всіма засобами сприяти усуненню всіх перешкод до вільного розвитку української мови і культури...". Ба – навіть у Леніна знаходимо проукраїнську позицію: треба, писав він, створити українській мові рівні умови, тобто ліквідувати наслідки переслідувань та повернути їй первісну силу, бо інакше історична несправедливість далі тяжітиме над українською мовою і культурою.

Але хто тепер зважає на комуністів і на Леніна? І маємо ситуацію, коли повернення до - **Ґ**, навіть в іншомовних словах, а також до закінчення - **И** у формах родового відмінку третьої відміни вважається „занадто революційним"...

Втім, не дочекавшись нового Правопису, деякі автори в Україні на свій розсуд повертають - **Ґ** – й дуже часто там, де його не треба: наприклад, у словах газета, гімназія, генетика. Або вживають закінчення - **И** навіть у формах давального і називного відмінка множини: наприклад, „тривожні вістиˮ...

Словом, справді тривожні...

Петро Часто

Природу жени у вікно...

У кожній рубриці „Мова про мову" хтось з кимось неодмінно схрещує списи щодо **г** і **ґ**. Самі ці літери і відповідні звуки – ні при чому, бо місце в мові знаходиться для обох. Та все ж не можна не завважити, що **ґ** панує переважно у чужомовних словах, а **г** – наших, рідноукраїнських. Звук г є для нас природнішим. Відомий філолог проф. І. Огієнко в „Історії української літературної мови" пише, посилаючись на давні писемні пам'ятки, що українці вимовляли й чужі слова з **ґ** та **ля** по-своєму: Платон, Іларіон, Лонгин. Ґ прийшло до нас переважно через Польщу. Вже Грінченко у своєму словнику подав чимало слів на **ґ** (ґанок, ґудзик), однак жива розмовна мова й ці слова пом'якшила. В Україні говорять: **ганок**, **гудзик**. Проф. Огієнко вважав цю силу нашого **г** однією зі запорук успішного протистояння нашої мови польській і російській мовам, де панує виключне **ґ**.

Маючи на увазі цю природність **г** в нашій мові, сучасний київський мовознавець проф. О. Пономарів пропонує **ґ** у власних слов'янських назвах (російських, польських, болгарських, сербо-хорватських) відтворювати українським **г**: наприклад, не Ґрібоєдов, а Грибоєдов.

Мирослав Лехман,
Бостон

Боротьба за нашу мову триває

Ще один крок у боротьбі за функціонування української мови в Україні був зроблений у Львові. 19–21 вересня у Державному університеті „Львівська політехніка" відбулася VI міжнародна наукова конференція з проблем української термінології, її гаслом стали слова Івана Огієнка: **„Поки живе мова, житиме й народ".**

На пленарному засіданні депутат Верховної Ради України Ю. Ключковський виступив з темою „Про мовну політику в Україні та її віддзеркалення на українську термінологію". Проректор Волинського державного університету Мирослав Кратко доповідав про „Українську наукову мову, сучасний стан, шляхи розвитку та проблеми термінології"; помічник секретаря Ради національної безпеки оборони України Тарас Кияк – про „Українську термінологію як фактор державности української мови".

Кілька виступів було присвячено дуже болючому питанню нової редакції Українського правопису. Зокрема Левко Полюга з Інституту українознавства НАН України у доповіді „Найновіша редакція українського правопису" відзначив зміни, які стосуються запозичених слів. Рекомендовано: писати букву **Я** після **І** замість колишнього **А**: *матеріял, геніяльний;* 2) іншомовний дифтонг **AU** писати як **АВ**: *авдиторія;* 3) уникати зайвого дублювання звуку **Й** у словах **Гаваї, фоє** (а не *Гавайї, фойє*); 4) зменшено кількість винятків у словах з подвоєними приголосними, треба буде писати: *анали, бруто, тона, нето, мадона;* 5) правила вживання апострофа у власне українських словах перенесено і на запозичені: *куп'юра, ґ'яур, Ґ'юґо, б'юро*. Автор доповіді підкреслює, що українська ортографія повинна базуватися на національних підвалинах, проте, сказав він, запропонований проєкт ще не затверджено, і він може бути доповнений і змінений.

У своєму виступі Л. Пшенична подала „Пропозиції до проєкту найновішої редакції українського правопису", зокрема: суфікс – **ІВАЧ** вживати в іменниках чоловічого роду, що означають виконавця певної дії: **завідувач, командувач, дописувач,** (а не *завідуючий, командуючий, дописуючий*; 2) суфікс – **ОВК** треба вживати у деяких іменниках, що означають назви предметів: *головка, духовка, циновка*, також наслідок дії: *штамповка, зарисовка*; 3) суфікс – **ЕНИ, ЄНИ** повинні мати іменники середнього роду: *напруження, тягнення, розколення;* 4) слово **ієрарх** краще вилучати з обігу, тому що в науково-технічній термінології державних стандартів вживаються такі терміни: *єрархія, єрархічна структура, моноєрархія.*

На свавілля в правописі власних імен і прізвищ українською мовою звернув Адам Гожий з Полтави. Він вважає, що російське ім'я **Аксинья** під час запису в українському пашпорті не можна перекладати як *Оксана*, і навпаки – **Николай** як *Микола*, а прізвище **Вол** як *Віл*, або **Лес** як *Ліс*. При перекладі власних імен російська і українська мова, на його думку, повинні відтворювати однакове звукове звучання, тобто російське **Сидоров Петр Иванович** має бути *Сідоров Пьотр Івановіч.*

Деякі учасники конференції відзначали, що українських термінологічних словників за останні 10 років стало більше. Разом з тим певні словники продовжують впроваджувати штучні потвори замість властивих українських термінів. В. Козирський і В. Шендеровський з Інституту теоретичної фізики НАН України у доповіді „Троянські коні радяномовної нормативності" аналізують „Російсько-український словник наукової термінології", виданий в 1998 році у Києві обсягом 120 тисяч термінів. Вони подають сотні прикладів „недолугого мавпування", спотворення і штучної заміни української термінологічної лексики покручами, наприклад: *відчеканювання* замість – **карбування**, *ємкість* – замість **місткість**, *кромка* – замість **край**, *пустота* – замість **порожнеча**, *маховик* – замість **розгонич**, *паровоз* – замість **паротяг**, *ствол* – замість **дуло**, **трос** – замість *линва*, **відлитий** – замість *вилитий* і т. д.

Б. Рицар і Р. Рожанківський у виступі „Порівняльний аналіз термінів з нормативних документів і словників" звернули увагу на те, що „сучасні словники видавництва НАН України за концепцією не відрізняються від словників АН УРСР". У висліді такого підходу ці словники пропонують суржикові російськоподібні терміни замість правдивих українських, а саме: **мишьяк** – замість *арсен*, **руль** – замість *кермо*, **пілот, льотчик** – замість *летун*, **випрямляч** – замість *випростовувач*, **масло** – замість *мастило* або *олива*, **насос** – замість *помпа*, **стропило** – замість *кроква* і т. д.

До речі, ці ж доповідачі у другій доповіді „„Про деяку критику щодо української науково-технічної термінології" зазначають, що часто українську термінологію критикують російськомовні люди, які вважають себе знавцями української мови. Вони гудять те, що не вміщується в межі їхнього російськомовного мислення, називаючи незрозумілі їм незросійщені терміни архаїзмами. Зрозуміло, що подібну критику взяти до уваги не можна.

А. Медведів з Міннеаполісу (США) виступив з інформацією про переклад японських термінів українською мовою. Вона виявилась актуальною тому, що саме у Львівській політехніці, де проводився цей симпозіум, в 1993 році вперше у технічному вузі України почалося викладання японської мови. Цю справу започаткував ст. викладач катедри чужоземних мов Мирон Федоришин, при активній допомозі завідувача цієї катедри Володимира Задорожного. У 1997 році на катедрі було відкрито кабінет японської мови, оснащений найсучаснішими навчальними матеріялами, отриманими з Японії. Щороку 40–50 студентів Львівської політехніки вивчають японську мову.

На „круглому столі" після пленарного засідання 19 вересня А. Медведів зробив доповідь на тему „Якою бути українській науково-технічній термінології", яка викликала жвавий інтерес у присутніх.

На заключному засіданні 21 вересня конференція прийняла ухвалу, у якій перелічені такі головні завдання на наступні роки: перевидати термінологічні словники 20-их років, укладених в Інституті української наукової мови; поповнити фонд української мови тисячами термінів, репресованих після 1933 року і вилучити з нього суржикові терміни; утворити в системі вищої школи відділ термінології; перевидати для загального ознайомлення 14,5 вилучених українських термінів; увести спеціяльність „Термінознавство" та курс „Ділова українська мова" у провідних університетах України; надавати перевагу українським термінам, але й не заперечувати міжнародних; відновити українські назви хемічних елементів, подавши греко-латинські як синоніми (водень–гідроген, кисень–оксиген, оливо–плюмбум).

Чергову, VII Міжнародну наукову конференцію „Проблеми української термінології" заплановано провести у вересні 2002 року у Національному університеті „Львівська Політехніка".

Матеріяли конференції надруковані у „Віснику" Львівського державного університету „Львівська політехніка", №402, Львів, 2000, 418 с.

Андрій Медведів,
Міннеаполіс

Знову про дієприкметники

У рубриці „Мова про мову" („Свобода", 6 жовтня ц. р.) легенько заторкувалася тема дієприкметників, тим часом вона дуже складна і, я б сказав, дошкульна. Колись я прочитав у „Літературній Україні" роздуми львівського іжненера, викладача державного університету „Львівська Політехніка" Богдана Кінаша над деякими конкретними мовними проблемами. Зокрема йшлося про віддієслівні іменники та дієприкметники. В українській мові вони мають так багато форм, що дуже легко помилитися, вживаючи їх. Мовне багатство обертається негативним боком, бо іноді неможливо зрозуміти, що саме означує віддієслівний іменник – дію чи результат дії? Наприклад: *вимірювальник, вимірювач, вимірник*. Разом з тим Б. Кінаш подає віддієслівні іменники, які можуть використовуватися для означування як дії, так і результату дії. Одне з таких слів: обробка. Мовляв, не варто вживати *„оброблення"*, бо наша мова й без того пересичена закінченнями **-ння.**

Ми тут, у діяспорі, завжди з підозрою і великими сумнівами ставилися до суфіксу **-ка**, вважаючи його у більшій мірі властивим російській мові. Усі ці *підготовки, доставки, відставки, перестановки, заявки* не викликають симпатії, бо звучать як скальковані з російської.

Зрештою, так само до цього ставиться і Б. Кінаш, тому пропонує цікаві засоби заміни дієприкметників, зокрема при перекладі з російської. Наприклад: *„несущая конструкция"* – це **конструкція-носій**. І взагалі замість російського закінчення *-щий, -щийся* Б. Кінаш радить згадати милозвучну українську форму **-івний**. *Вращающийся* – **обертівний**.

Володимир Віщак,
Чикаго

Повчальні думки

Наше обійстя...

Кожен пишається серед сусідів, коли має гарну хату, садок, добре оброблену землю, чисто зодягнутих, розумних дітей, вміє майструвати... Про того йде далеко слава: от сей чоловік – майстер, і родина в нього знаменита, і живе заможно, бо роботяга, і перед ним перехожі знімають капелюха, а не плюнуть услід, не скажуть: нікчема. Для всіх нормальних людей це важливо. Таким обійстям є і наша молода країна, про яку хотілося б чути тільки добре і не соромитися показувати пашпорт, і щоб довго й нудно не пояснювати, де ж та Україна розташована. Щоб сказати гордо: я – українець! Адже наші люди мають так багато талантів, мають свою історію, великих творців, гарні зовні та й ніби не дурні. І так не хочеться почути: це та родина, де батьки – великі злодії і п'яниці, а діти брудні та голодні, никають у пошуках шматка хліба, а дім їхній – пустка, а паркан – повалився... А замість колисанки – п'яне горлання блатних чужомовних шлягерів. А діти не хочуть учитися, не бажають розмовляти рідною мовою, не навчені дзвінких душевних пісень...

Володимир Кузьмич,
письменник, Київ

Розділ веде ред. Петро Часто

Ні, в Україні чути українську!

Прочитав враження Олексія Коновала („Свобода", ч. 43) з його подорожі в Україну. Погоджуюся з автором – мова і преса в Україні переважно російські, але не розумію, чому він ні одним словом не сказав про позитиви, що їх Україна має.

Я був на Україні в 1994, 1995, 1996, 1997, 1998, 1999 і у 2000 році. Був у Києві, Харкові, Чернігові, Полтаві, Одесі, Севастополі, на Січі і в Криму. В „Либіді" в Києві я чув більше української мови, ніж російської. В Печерській Лаврі і в соборі св. Софії провідники говорили по-українськи. В Полтаві на головній пошті я вільно розмовився по-українськи. В Одесі зупинили нас четверо молодих хлопців і питали за якоюсь адресою по-українськи. На кораблі „Сагайдачний" в Одесі старшини Чорноморської фльоти говорили по-українськи. Моряки говорили так і так. У Львові на вулицях, в трамваях, автобусах і таксівках я чув більше української мови, як російської. В Криму чуєте більше російської мови, але українську всі розуміють. Щодо завваги що „українських газет, журналів чи поштових карток майже немає"... то скажу, що дістав листа зі Львова і на конверті є поштова печатка з 10 жовтня 2000 року і надруковано: „Адреса одержувача і адреса відправника", а на значку написано:„Пошта України". Мені здається, що це по-українськи?

Не розумію одного: хочемо за 9 років виправите те, що нам робили 300 літ. Не відправляймо панахид, а берімося до конструктивної праці. Учімося бачити позитиви нашої молодої держави.

Богдан Данко,
Нью-Гейвен, Конектикат

ЗВІДУСІЛЬ

Гельмут Коль пише...

Колишній канцлер Німеччини Гельмут Коль, продовжуючи свою діяльність як депутат Бундестаґу, спробував себе тепер у новій сфері діяльности – літературній. Він виявив неабияку працездатність, підготувавши за декілька місяців до видання книгу, яка може стати „бестселером“. Невипадково газета „Вельт ам Зонтаг“, захопивши ініціятиву щодо її реклями, вже оголосила, що днями опублікує перший уривок з книги колишнього канцлера. А саму книгу газета охарактеризувала як літературний щоденник або свого роду „документальний опис“ останніх двох років життя і діяльности Коля. Саме вони нині надзвичайно цікаві для читацької авдиторії Німеччини. Колишній канцлер попередив, що його літературну працю не треба сприймати як заміну спогадів, які він обіцяв написати раніше. Спогади, як заявив Г. Коль, будуть готові до Міжнародного книжкового ярмарку у Франкфурті-на-Майні 2002 року.

„Детектор брехні“ стає загальнодоступним

Майже рік наукових досліджень і півмільйона долярів дали змогу південнокорейським розробникам запустити в широке виробництво портативний детектор брехні. Прилад, який завжди вважали приналежністю спеціяльних служб, з початку жовтня не зникає з центральних вітрин столичних крамниць. За розміром він як кишеньковий калькулятор, реаґує на зміну тембру голосу, легко вміщується в долоні і його можна під'єднати до мобільного телефону.Один із творців „правдоміра“ Чарльз Ган, вважає, що лише невеликий відсоток людей здатний контролювати і свідомо змінювати тембр свого голосу. Прилад, оскільки він невеликого розміру,„каже правду“ лише на 82 відсотки, однак південнокорейських покупців це мало хвилює. Ще б пак, адже тепер піймати на брехні можна буде не лише чоловіка, який ускочив у гречку, а й політика-брехуна, який обіцяє виборцям золоті гори.

У Великій Британії вчені відкрили ген, що спричиняє інфаркт

Ген, що спричиняє серцевий приступ, виявила міжнародна група вчених, які працюють в ляборатоpіях американської компанії "Інтерлюкін". Ген, що отримав назву Ай-Ел-1, є важливою складовою імунної системи організму і відповідає за захист під час запальних процесів. Однак його активність має і неґативні наслідки, збільшуючи можливість виникнення інфаркту. Це відкриття вчених пояснює і той парадоксальний факт, що половина інфарктів, які реєструються в світі, трапляються у людей, які ніколи раніше не скаржилися на серце і мали міцне здоров'я.

Один з чоти одержимих

До 110-річчя з дня народження філателіста Юліяна Максимчука

31 серпня в приміщенні Бібліотеки діяспори у Львові відбулись сходини філателістів, присвячені пам'яті визначного колекціонера Юліяна Максимчука.

Юліян Максимчук – невтомний дослідник недержавних випусків українських марок, автор і видавець низки каталогів про ці марки. Він народився 30 серпня 1890 року у Стрию. Ще учнем місцевої гімназії став членом таємного освітнього гуртка. Свободолюбний дух юнака покликав його в ряди учасників демонстрації на підтримку ідеї Українського університету у Львові, яка відбулася 1 липня 1910 року. Арештований разом з іншими студентами-українцями в часі „Процесу 101“, він відбув 7 місяців у в'язниці.

З вибухом Першої світової війни Ю. Максимчука покликали до австрійського війська. Від 1915 до 1927 року перебував у російському полоні. В 1922 році повертається до Галичини і працює в управі міста Борислава, продовжує вивчати право у Львівському університеті. В січні 1951 року переїздить до США і поселяється в Чикаґо. Помер Ю. Максимчук 13 грудня 1980 року.

Колекціюванням поштових марок Ю. Максимчук захопився ще в Стрийській гімназії. Коли Іван Турин заснував у Відні „Українське обмінне товариство“, Максимчук зразу ж вступив до нього і отримав почесний порядковий номер „2“. З тих пір все його дальше життя було в тій чи іншій мірі пов'язане з філателією.

В липні 1948 року засновується єдиний Державний центр на еміґрації – Українська Національна Рада, при якій створюється Поштовий відділ, організатором і керівником якого стає Юліян Максимчук.

На поштовому конверті України вміщено портрет Ю. Максимчука (малюнок О. Жарівського і М. Маринюка).

Він приділяє багато часу створенню поштових станиць і випуску ужиткових і пропам'ятних марок екзильного уряду УНР, які були призначені для оплачування внутрішньо-українських поштових зв'язків. На той час вже були відомі поштові випуски різних екзильних урядів. Ці випуски набули прав громадянства у світовій філателії і навіть увійшли у деякі фахові каталоги.

Українські наліпки на листи

Перша серія поштових марок УНРади, що вийшла під керівництвом Ю. Максимчука, складалася з шести сюжетів, чотири з яких виконав Яків Гніздовський, а два інших – Юліян Буцманюк.

У 1949 році накладом Поштового відділу була видана перша дослідницька праця Ю. Максимчука „Українські поштові марки“. У 1950 році в Ульмі на Дунаї вийшла друком нова праця Ю. Максимчука, яка стала продовженням першої розвідки про українські поштові марки, але в ній автор зосередив свою увагу передовсім на недержавних випусках.

В 1957 році у новоствореному видавництві „Українська філателістична бібліотека“ в Чикаґо вийшло доповнення ч. 1 „Каталогу українських недержавних марок“. Ю. Максимчук видав три каталоги „Чужинних марок з українською тематикою“, куди ввійшли також повністки, штемпелі і поштові наліпки. Безперечно, що в цій нелегкій, але такій потрібній праці йому допомагали колеґи і сподвижники, які створили в діяспорі „чоту одержимих“.

Віддаючи сьогодні належне Ю. Максимчукові, не можна не згадати графіка, який створив немало мініятюр недержавних марок, і водночас оригінального письменника – Любомира Рихтицького, діловода Українського музею-архіву в американському місті Клівленді Степана Кікту, Ореста Городиського з Чикаґо, д-ра Трембіцького з Брукліну, проф. Олександра Малицького з Калґарі, д-ра Романа Смика зі штату Іллиной та багатьох інших прихильників української філателії.

Настав час, щоб в незалежній Україні, про яку так мріяв Ю. Максимчук і заради якої він творив, продовжити його працю, доповнивши його каталоги всіма відомими виданнями, щоб залишити наступним поколінням колекціонерів справжню енциклопедію української філателії.

Олександер Жарівський,
голова Львівського обласного товариства філателістів

У бібліотеці "Свободи" - нові видання

Останнім часом від авторів і доброзичливців „Свободи“ до редакційної бібліотеки надійшли такі видання:

Григорій Шанько, „У змаганнях за долю нації. Життя і літературно-мовна наукова діяльність Петра Одарченка“. Полтава. „Полтавський літератор“. 2000.

Михайло Масютко. „В полоні зла. Мемуарна поема“. Вступне слово наукового співпрацівника Інституту українознавства Академії наук України Ю. Зайцева. Львів. 1999.

„Українська католицька парафія Пресвятої Трійці, Кергонксон, НЙ. 35-ліття парафії і 25-ліття Церкви“. Кергонксон. 2000. Надруковано в Комп'ютопринті, Кліфтон, Н.Дж.

Орест Корчак-Городиський. „Спогади з життя. Молоді роки“. Вступне слово – д-р Василь Верига. Надруковано у Львові. 2000.

„Герої та знаменитості в українській культурі“. О. Гриценко (редактор-упорядник). Український центр культурних досліджень, Інститут культурної політики. Київ. 1999.

В. Трощинський, А. Шевченко. „Українці в світі“. Том 15-ий. Видавничий дім „Альтернативи“. Київ. 1999.

Володимир Пристайко, Юрій Шаповал. „Михайло Грушевський: справа „УНЦ“ і останні роки (1931 – 1934)“. „Критика“. Київ. 1999.

„Полководці Війська Запорізького. Історичні портрети“. Книга перша. Голова редколегії і відповідальний редактор академік В. Смолій. Видавничий дім „KM Academia“. Київ. 1998.

Подарували комп'ютери

Проживає у Бінґгемтоні прекрасна українська родина Міми та Любомира Зобневих. Любомир Зобнів є вихідцем із нашого району. У 1991 році наша вчителька перебувала із концертами ансамблю „Черемош“ в Америці і там познайомилася із цією родиною. У 1994 році наша школа звернулася з проханням до п. Любомира, який працює у фірмі ІБМ, допомогти у придбанні для школи вживаних комп'ютерів. Ми не мали великої надії, бо розуміли, що пересилка комп'ютерів забирає багато грошей і часу. Але Любомир і Міма зуміли знайти і одне, і друге.

Ми хочемо через „Свободу“ подякувати родині Зобневих та українській громаді за те, що наші діти змогли в такі тяжкі для України часи опановувати комп'ютерну грамоту.

Вчителі та учні школи №1,
м. Долини Івано-Франківської области

ГОСТІ РЕДАКЦІЇ

В Острозькій академії вивчають християнську етику

«Свобода» вже повідомляла (ч. 46) про створенння у Острозькій академії факультету з підготовки вчителів християнської етики. Першими викладачами факультету стали українці зі США - доктор психології Павло Поліщук і почесний доктор богослов'я Леонід Якобчук. З ними мав розмову редактор «Свободи» Левко Хмельковський.

Д-р Павло Поліщук (зліва) і д-р Леонід Якобчук.

– Українські школярі вивчають багато різних наук. Чи потрібна їм ще одна?

Д-р Павло Поліщук:

– На мою думку, християнська етика вчить людину відповідальности у дотриманні її зобов'язань. Можна навчити дітей поважати закони і дотримуватися їх, але в житті існує щось важливіше від поточних турбот і зобов'язань. Це є щось надбуденне, проте вкрай необхідне для людини.

– Хіба етика не є найбільш практичним знанням про життя?

– Людина, яка оволоділа засадами християнської етики, не лише пам'ятатиме про закони, але відчуватиме особисту відповідальність перед чимось вищим від людських урядів, вона відчуватиме постійну відповідальність перед Богом. Християнська етика є тим першоджерелом, з якого випливає усе інше в організації людського життя: ставлення до оточення, порядність у праці, у підприємництві, вірність, щирість, милосердя... Ми віримо, що Господь є автором усього життя. Бог подарував нам життя, але при цьому визначив нам мету цього життя. Ми повинні не тільки любити Бога усім серцем, але й любити ближнього, свого сусіда як самого себе. Цього має навчати етика. Треба навчитися ставитися до інших з такою ж справедливістю і любов'ю, з такою ж шаною, з якою я ставлюся до самого себе.

– Колись у школах викладали Закон Божий. То, може, простіше відновити цей предмет?

– Закон Божий був вивченням Біблії. Десять заповідей Біблії, які були основою в житті ізраїльського народу, не втратили свого значення і для нас. Але наші уявлення про справедливість поглиблюються. Християнство теж покликане виконати старозаповітний Закон, проте життя показує і апостол Павло учить, що ніхто не є досконалим, ніхто не зможе жити у повній відповідности зі Законом. Християнство являє собою дещо більше, ніж механічне дотримання вимог Закону. У нашому світі визначальними є ласка Божа, милосердя Боже. Закон – це ніби дзеркало, у якому людина бачить себе, свої недоліки. А християнство покликане удосконалювати образ людини. Закон – це вчитель, який вчить правильної поведінки. Християнство витлумачує Закон у світлі ласки Божої, але з наданням можливости вільного вибору своєї поведінки. Християнство дає також силу виконувати етичні настанови.

– Хто навчатиме дітей етики? В Україні є багато вчителів, які раніше викладали засади марксистської етики. Чи не переберуть вони тепер цей предмет?

– Християнської етики не можна навчати з книжки. Найкращий метод її навчання – особисте життя вчителя. Ісус Христос вчив так, як Сам жив. Апостол Павло писав, що учням треба наслідувати його, як він сам наслідує Христа. Вчитель християнської етики повинен сам жити за її засадами. Тому в Україні таких вчителів ще мало.

Д-р Леонід Якобчук:

– Вчителів ще мало, але тепер в Острозькій академії навчається 98 нових вчителів. Ми з д-ром Павлом Поліщуком були на відкритті факультету християнської етики. При цьому ректор сказав абітурієнтам, що вони повинні вивчати етику не тільки як предмет, а й жити за Євангелією. Коли говорити одне, а чинити інше, то це значить будувати дім на піску. Держава не фінансує цього навчання, вважаючи його релігійною справою, тому вчителі бідують. У деяких школах директори не хочуть цього предмету. Подекуди вчителів християнської етики переслідують. Ми це самі бачили: їх не відпускали на навчання. Невіруючі учні старших клясів, буває, висміюють вчителів. Вчителі, з якими ми працювали минулого літа, вже мають дипломи про вищу освіту, але навчатимуться чотири роки, після чого отримають дипломи з християнської етики.

- Ви сказали, що вчителі бідують, до них неприхильно ставляться... А які ще є проблеми?

- Бракує підручників, Ми привезли зі собою 50 підручників. Потрібен ілюстративний матеріял, наочні приладдя. Академія запрошує викладачів з різних країн, різних конфесій, тому що це є міжконфесійне навчання.

– Як батьки учнів ставляться до нового предмету?

– Ми чули розповіді про те, що учні приходять додому і розповідають про почуте батькам, які теж змінюються на краще. Є приклад, коли батьки з виразно комуністичним минулим заохочують дітей вивчати християнську етику. У тих школах, де вивчається християнська етика, відчутно поліпшуються взаємини між учнями.

– Пане Павле, ви вперше відвідали Україну. Які ваші враження?

Д-р Павло Поліщук:

– Для мене було несподіванкою дуже позитивне наставлення до християнства. В Америці ми не маємо релігії в школах. А в академії кожен день занять починався з молитви «Отченаш». Це справило на мене велике враження. В загальному люди готові слухати правду і сприймати її. Висока духовність українців відчувається також у їхньому ставленні до нинішніх економічних потреб.

- Чи готова Україна жити за засадами християнської етики?

Д-р Леонід Якобчук:

– Україна має добрий ґрунт для посіву. Дехто під впливом атеїстичного виховання ще живе за інерцією, але молодь дуже добре сприймає християнську науку. Молодь

(Закінчення на стор. 18)

Студенти факультету християнської етики.

ЗВІДУСІЛЬ

Прибув до Стамбулу на заробітки, але...

Туреччина в останні роки перетворилася на міжнародний центр нелеґальної торгівлі людськими органами. При цьому „донорами", як правило, є незаможні громадяни країн колишнього Східнього бльоку, яких або зваблюють обіцянками щедрої оплати, або обдурюють, запрошуючи на заробітки. Однією з жертв обману став молдаванин Микола Ж., якого в Стамбул запросила його співвітчизниця Ніна С. Її та ще двох заарештували в Туреччині за організацію злочинної торгівлі нирками. Через день після прибуття до Стамбулу, повідомляє газета „Сабах", до Миколи прийшла Ніна в супроводі двох турків і оголосила, що „роботи немає, але гроші можна заробити, продавши нирку". Микола спочатку заперечував, але був змушений погодитися, коли на нього спрямували пістолет і заявили, що не жартують. Операцію – видалення нирки і перещіплення одному европейцеві здійснено. Микола за продаж органу отримав три тисячі долярів і був відправлений на батьківщину. Аналогічна доля спіткала ще 13 його односельців. Згідно з даними місцевої преси, за кожну хірургічну операцію перещіплювання нирок злочинні угрупування отримують понад 50 тисяч долярів чистого прибутку.

Боротьба з ґльобальним потеплінням триває

Розбіжності між Сполученими Штатами та европейськими країнами щодо шляхів боротьби зі загрозою ґльобального потепління виявилися на конференції щодо кліматичних змін, яка відбулася під егідою ООН. На зустрічі у Гаазі делегати намагаються визначити, яким чином досягти скорочення викидів шкідливих газів у атмосферу – у відповідності до встановлених раніше для кожної країни квот. Вашінгтон відмовляється скоротити свою емісію ґазів і натомість прагне перекупити квоти інших країн.

Російська армія буде меншою

У Кремлі відбулося засідання Ради Безпеки Росії, присвячене реформуванню силових структур. Реформування армії почнеться в 2001 році року зі скорочення самої армії і воєнізованих формувань, а ще 11 відомств. Чисельність армії скоротиться на 600 тисяч осіб.

Встановлено новий рекорд вартости пляшки вина

Встановлено новий рекорд вартости пляшки вина в Австралії. Колекціонер, який мешкає в Мельбурні, придбав пляшку "Гранж Ермітаж" 1951 року розливу за 24 тис. американських долярів. Спеціяліст у галузі виноробства, який працює в компанії "Авкціони РМЖ", стверджує, що це одна з небагатьох пляшок, що залишилися від першої партії „Гранжу" австралійської компанії „Пенфолдс".

СПОРТ

ФУТБОЛ

„Крилаті"-Йонкерс – „Юніти" 2:1

Чергове змагання першої дивізії Східньої Окружної Футбольної Ліґи штату Нью-Йорк чоловіча команда спортивного клюбу „Крилаті" при Осередку СУМ в Йонкерсі, Н. Й., провела на площі команди „Юніти" в Мерсі Колледжі у Доббс Феррі, в неділю, 12 листопада.

Гра розпочалась рівними силами та дуже технічно з обох боків. Рахунок був нічийним до 37-ої хвилини. „Крилаті" відкривають рахунок, коли Ярко Спосіто виривається вперед і точно перекидає м'яч Сергієві Райку, який сильним ударом заганяє його у ворота „Юніти". „Крилаті" ведуть 1:0.

У другій половині на 15-ій хвилині рахунок стає 1:1. Господарі стараються більше натискати на ворота синьо-жовтих, але футболісти „Крилатих" контратакують, створюючи небезпечні сутуації біля воріт противника. На 25-ій хвилині Руслан Гудима виривається вперед, та захисник суперників збиває його на карному майданчику, за що суддя признає карний удар (пенальті). Марко Гованський б'є – 2:1.

На останніх хвилинах гри суперники мали нагоду вирівняти рахунок, але завдяки зусиллям наших захисників Юрка Ґреба, Романа Плісака, Андрія Вербицького і Марка Гованського рахухок не змінився. „Крилаті" стали єдиним лідером без поразки у табелі ліґи.

Склад команди: Богдан Новак, Юрій Ґреб, Роман Плісак, Марко Гованський, Андрій Вербицький, Валерій Каток, Тадей Вебер, Володя Вільчинський, Тарас Струмінський, Степан Єндик, Едмунд Скробач, Руслан Гудима, Ярко Спосіто, Володя Круглий і Валерій Чукхін. Провідник – Марко Гованський, йому допомагає Теодор Гошко і Стефан Гованський, тренер – Сергій Райко.

Матч відбувся відразу після святкування в суботу, 11 листопада, 50-ліття осередку СУМ в Йонкерсі і 35-ліття спортової ланки „Крилаті". Футболісти „Крилатих" гідно відзначили цей ювілей.

Стефан Гованський

УСВТ „Ч. Січ" – „Ренджерс Юнайтед" – 2:2

П'яті з черги футбольні змагання „Ч. Січі" в осінній серії чемпіонату вищої дивізії „Ґарден Стейт Сакер Ліґи" закінчилися внічию – 2:2. У двох попередніх „січовики" перемогли і тепер мають на своєму рахунку 9 точок.

В неділю, 12 листопада ц. р., граючи на виїзді в м. Оранджі, в першій половині перевагу мали українські футболісти, завдяки чому вели 2:0. Першого ґоля забив на 10-ій хвилині вихованець донецького „Шахтаря" – Андрій Шмуляренко, який в цьому сезоні ввійшов до складу першої команди „Ч. Січ". На 16-ій хвилині рахунок подвоїв новий гравець, недавно прибулий з України Артур Садинов з подачі Бабушкина. Після цього суперники розпочали гостру гру, порушували правила і суддя був змушений попереджувати їх жовтими картками. Ще до перерви суперники завдали контузії Олександрові бабушкинові, який був змушений зійти з поля. Черговою жертвою цього „стилю" гри став провідний футболіст „Ч. Січі" Ростислав Длябаль, який теж зазнав пошкодження ноги. Після цього на 65-ій хвилині суперники зменшили розрив – 1:2. На 85-ій хвилині господарі провели чергову контратаку і вирівняли вислід – 2:2.

Склад команди: Марко Гординський, М. М. Гойчка, І. Чешко, В. Єровинкин, М. Бучко, Г. Сергіїв, С. Ваврик, А. Шмуляренко, Є. Міладінов, Р. Длябаль, А. Бабушкин, М. Мешеряків, Є. Ґулевич. Провідник – Я. Твардовський, тренер – Д. Соколяк.

УСК Нью-Йорк – „Барстон Роверс" СК – 0:1
УСК Нью-Йорк – Японський СК, Н. Й. – 1:1

У двох чергових футбольних змаганнях чемпіонату Другої дивізії „Космополітальної Сакер Ліґи", що відбулися 5 і 12 листопада ц. р. перша дружина УСКу здобула одну точку.

В зустрічі з клюбом „Барстон Роверс" наші футболісти показали одну з кращих ігор в осінньому колі, але цим разом не щастило нашим снайперам, які не зуміли використати кілька добрих можливостей до здобуття ґолів.

Британці здобули переможного ґоля на 45-ій хвилині перед перервою і зуміли втримати цей переможний вислід до кінця змагань. Резерва УСКу перемогла резервістів „Барстон Роверс", вислідом – 2:1.

В останніх змаганнях, в неділю 12 листопада ц. р., з японськими футболістами наша команда знову показала гру на вищому рівні і тільки завдяки великим зусиллям, завзятості і швидкості японський клюб врятував одну точку.

Перший ґоль з подачі Дураковича здобув Мокта. В другій половині УСК мав технічну перевагу, якій японці протиставили надзвичайну швидкість і відчайдушність.

На 70-ій хвилині суддя видалив нашого футболіста з поля за небезпечну гру, що позначилося на дальшій грі нашої команди. Бажаючи зберегти переможний вислід, вона перейшла в оборону, одначе ця тактика не принесла бажаного успіху і японські футболісти здобули вирівнюючого ґоля – 1:1. Внічию закінчили зустріч резервові команди – 3:3.

Віталій Кличко готується до поєдинку

Брати Віталій і Володимир Клички заявили, що наполегливо вивчають рідну мову, якою мають намір користуватися в майбутньому.

Як відомо, Віталій Кличко в квітні ц. р. під час бою з Крисом Бирдом зазнав важкої контузії плеча і був змушений пройти складну операцію. Віталій плянував вийти на ринґ в червні, але лікування затягнулося на значно довший час. Тепер Віталій готується до поєдинку з багаторазовим переможцем Тімо Гоффманом за звання чемпіона Европи, що має відбутися 25 листопада.

Незважаючи на пошкодження плеча, Віталій Кличко вважає свої шанси на перемогу рівними зі суперником. Віталій вже здобув звання чемпіона Европи в жовтні 1998 року.

Новини з спортивного життя подав Омелян Твардовський

В Острозькій академії...

(Закінчення зі стор. 17)

відчуває духовний вакуум після зникнення вчорашніх примарних ідеалів, які виявилися фальшивими, і тепер шукає міцної основи для побудови нового суспільства. Такою духовною основою є християнська віра.

* * *

Д-р Павло Поліщук народився в Аргентині, в українській сім'ї. Спершу набув ступінь бакалавра психології в каліфорнійському університеті Берклі, в університеті Сан-Франциско став магістром психології, маґістром теології в Фулер-семінарії у Пасадені. Має докторат з клінічної психології, яку вивчав в університеті Ірвіне. Працював і досліджував проблеми розвитку дітей в клініці Пасадени, у Гарварді. Десять років був професором психології у Гордон-семінарії. Має 20 років приватної практики.

Д-р Леонід Якобчук походить з України, за фахом – вчитель. Має багаторічний досвід викладача теологічних предметів, проповідника, широковідомий в Україні з християнських передач, які він впродовж майже двадцяти років вів зі закордонних радіостанцій. Тепер має щотижневу християнську програму на Українському радіо.

Пожертви (вони дістануть звільнення від податків) на діяльність факультету християнської етики можна надсилати до Української Євангельської церкви в Юніоні, Н.Дж.: **2208 Stanley Terrace, Union, NJ, 07083** з позначкою **Ostrog**.

Велопробіг ...

(Закінчення зі стор. 9)

серед природи, в гурті знайомих.

Присутні розділилися на дві групи – ровeристи під проводом любителів цього спорту поїхали на гірські стежки. Більша частина присутніх, батьки з дітьми шкільного віку, мами з малятами у візочках, дідусі і бабці з внуками подалися на лісову, а потім польову доріжку, біля ставу, попри старий млин та давні садиби. Кожна дитина дістала наліпки та книжечку до вправ, де зображені були місця, звірятка чи предмети, які можна було бачити по дорозі. Зобачивши лебедя на ставі чи млин, треба було відзначити це у книжечці наліпками. Діти з великим зацікавленням оглядали довкілля і залюбки заповнювали свої книжечки.

А ровeристи мали свої пригоди. Нелегко підніматися на гору по крутих лісових стежках. Розмиті частими дощами доріжки становили більш ніж звичайні перепони. Треба великої обачності, зусилля, щоб не послизнутися на болотистій поверхні, перескочити ровером мокру, покриту мохом колоду чи зручно обминути той камінь, якого з калюжі лише вершок видно.

Коло полудня, коли пішоходи поверталися з прогулянки, їм назустріч з димом полинув принанливий запах смаженини. Розпочався пікнік, і на втіху всім показалося сонце.

Незабаром і ровeристи приїхали. Тим часом діти розбіглися по площі, одні на гойдалки, інші на драбинки, менші забавлялися у хатках і тунелях, які організатори розставили для них. Був тут і стіл з папером і крейдками, різні гри та бальони, а неподалік молодь грала у відбиванку.

Приїхали на пікнік також гості, щоб своєю присутністю підтримати молодих організаторок та УМ. Музика та влучні дотепи Романа Василика створили веселий настрій.

Чисельні і справді вартісні нагороди, уфундовані добродіями, були призначені для першунів не у фізичній справності, а у приєднанні спонзорів і придбанні фондів на будову УМ Здобули їх в категорії індивідуальній Мелася Соневицька (два квитки на Маланку 2001 УМ у (Tavern on the Green) і Марія Алеськевич (два квитки на зустріч Нового Року в Українському Інституті Америки), а в категорії родини, – родина Білашів (вікендовий побут для двох на Союзівці). В збірній категорії пл. курінь „Спартанки" дістав чек від „Ski Barn", а інші учасники одержали додаткові нагороди. Відтак відбулася льотерія, на якій щасливці виграли два дитячі велосипеди, різні вартісні подарунки та книжки, щедро даровані українськими та американськими підприємцями і професіоналістами.

Найбільше піднесення і радости принесла вістка, що присутні, завдяки дійсній жертвенності своїх спонзорів, передали цього дня на будову УМ майже 27,000 дол. Коли взяти до уваги, що активних учасників „вакатону-байкатону" було всього 150, насувається думка: що могли б ми осягнути, якщо б їх було 300 чи 500?

На закінчення директор УМ Марія Шуст висловила сердечну подяку організаторам, добровольцям, учасникам та спонзорам за їхнє зацікавлення та бажання допомогти музеєві, за велику працю, яка принесла надзвичайні плоди.

Безумовний успіх небувалої в нашій громаді події завдячуємо енергії, уяві, запалові та сумлінній праці молодих жінок організаційного комітету зокрема Ані Ганас-Гнатейко, Ромі Слободян-Одуляк, Дарії Лещук-Пенцак, Мімі Райгл-Полянської, Дарії Бакалець-Темницької, Оленки Червоняк-Терлецької, Тамари Тершаковець, Ані Тершаковець-Томко і Зезі Тершаковець-Завадівської.

Можна лише висловити бажання, щоб ця добродійна імпреза для УМ, яка активно включає всіх, від найменших до найстарших, поглиблює у кожного свідомість громадської відповідальности та дає змогу з приємністю і користю провести день серед природи, стала щорічною традицією.

К. Ч.

ВІДРОДЖУЄТЬСЯ УКРАЇНСЬКА СЛАВА

Енциклопедія „Києво-Могилянська академія в іменах", що готується до друку в Національному університеті „Києво-Могилянська академія", викликала величезний інтерес як в Україні, так і в українських громадах різних країн. Справді, не так багато подібних важливих проєктів започатковано в Україні, проєктів, які дозволять піднести на дусі українську суспільність у цей складний час нашої історії та показати колосальний внесок нашого народу в розвиток світової цивілізації. На сторінках Енциклопедії ми зустрінемося з елітою української спільноти XVII-XIX століть. Зважаючи на великий інтерес до історії Києво-Могилянської академії не тільки серед українців, але й між чужинцями, НаУКМА започатковує підготовку видання цієї Енциклопедії додатково англійською мовою, а також плянує видати другий том Енциклопедії, про випускників, професорів та меценатів правонаступниці Києво-Могилянської академії – знаменитої Київської Духовної академії.

Сьогодні провадиться передполіграфічна підготовка видання, Енциклопедія пройшла першу коректу.

Ми публікуємо список жертводавців на цей проєкт. Дякуючи всім, хто відгукнувся на наш заклик підтримати Енциклопедію (про це дивися детальніше в „Свободі" від 16 червня 2000 р.), я особливо хотів би відзначити активність по збору коштів у самій Україні. Незважаючи на відомі труднощі в нинішньому українському економічному житті, дедалі частіше з'являються в нашій державі люди, котрі розуміють важливість підтримки культури, а це є ознакою і запорукою духовного здоров'я нації.

Прошу всіх жертводавців перевірити цей список. Якщо знайдете будь-які неточності, прошу якомога швидше повідомити на моє ім'я за адресою: 2, вул. Сковороди, Києво-Могилянська академія, 04070, Київ, Україна чи електронною поштою brioukh@ukma.kiev.ua або за факсом 38-044-238-66-12.

Якщо ще хтось бажає підтримати цей проєкт, чеки можна надсилати:

У США: The Mohyla Academic Society, Inc. (Encyclopedia) Administrative Office, 860 East State Parkway Schaumburg, IL 60173 USA (на чеках вказувати The Mohyla Academic Society).

У Канаді: NaUKMA Fund (Encyclopedia) c/o Canada Ukraine Foundation 456 Main St. Winnipeg, MB R3B 1B6 Canada (на чеках вказувати CUF – NaUKMA).

В'ячеслав Брюховецький,
Президент НаУКМА

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ „КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ В ІМЕНАХ"

ФУНДАТОРИ

США

1. Григорій Малиновський 20,000 дол.
2. Остап та Урсуля Балабани 10,000
3. Степан і Люся Дудяки 10,000
4. Ярослав і Ольга Дужі 10,000
5. Юрій Трухлий 10,000

КАНАДА

6. Тиміш та Євгенія Таборовські 10,000 дол.

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ

7. Степан Бицько 10,000 дол.

УКРАЇНА

8. ДАТ „Магістральні нафтопроводи „Дружба" 55,000 грн.
9. ДАТ „Придніпровські магістральні нафтопроводи" 55,000

МЕЦЕНАТИ

США

10. Фонд родини Чопівських 5,000 дол.

КАНАДА

11. Осип Винницький 5,000 дол.
12. Марта Сабара 5,000

УКРАЇНА

13. ВАТ „Концерн „Стірол" 27,500 грн
14. ДП „Украеорух" 27,500

БЛАГОДІЙНИКИ

США

15. Ольга та Михайло Танські 3,000 дол.
16. Надія Амінофф 2,000
17. Ірина Гриневич 2,000
18. Іван та Наталя Даниленки 2,000
19. Лідія Кий 2,000
20. Михайло і Любомир Палії 2,000
21. Ігор Коцур та діти Юрій і Зоя Коцур в пам'ять дорогої дружини та мами д-р Любомири Зазулі-Коцур 1,110
22. Богдан та Віра Боднаруки 1,000
23. Святослав Боженко в пам'five батьків проф. Бориса А. Боженка та Євгенії Р. Боженко 1,000
24. Ігор Вислоцький та Марта Фаріон 1,000
25. Павло та Ірина Джулі 1,000
26. Ірина Іванець 1,000
27. Кредитова спілка „Самопоміч" Філядельфія 1,000
28. Дарія Кузик 1,000
29. Ада Кулик 1,000
30. „Народна воля", газета 1,000
31. ОДУМ, Філядельфійська філія 1,000
32. Петро Одарченко 1,000
33. Стефа та Осип Порайки 1,000
34. Український Народний Союз 1,000
35. Товариство Української мови ім. Т. Г. Шевченка 1,000
36 „Українські вісті", газета 1,000
37. Іван та Марія Фізери 1,000
38. Оксана Фольварків 1,000
39. Богдан та Джоанна Целевичі 1,000
40. „Шлях", Український католицький тижневик 1,000

КАНАДА

41. Степан і Ольга Сабари 2,000 дол.
42. Братство кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА 1,000
43. Ярослав Гук 1,000
44. Ярослав та Оксана Розумні 1,000
45. Володимир і Марія Сіцінські 1,000
46. „Український голос", газета 1,000
47. Ґльорія та Богдан Чеминські 1,000

АВСТРАЛІЯ

48. Теофіль Судомляк 1,790 AUD

УКРАЇНА

49. АТ „Банкомзв'язок" 5,500 грн.
50. „Дзеркало тижня" 5,500
51. СП „Інфоком" 5,500
52. Василь Кисіль 5,500
53. Посольство держави Кувейт в Україні 1,000 дол.
54. ВАТ „Миколаївський глиноземний завод" 5,500 грн.
55. „Політика і культура", всеукраїнський тижневик 5,500
56. „Укрзалізниця" 5,500

ПРИХИЛЬНИКИ

США

57. Степан Мандчук 800 дол.
58. Петро Балей 600
59. Павло Німець 600
60. Сергій Кімак 500
61. Лука та Марія Костелини 500
62. Євген Кулик 500
63. Ігор і Дарія Лисі 500
64. Петро Махлай 500
65. Леонід та Оксана Мостовичі 500
66. Анастасій Горчинський 500
67. Петро Подоляк 500
68. Богдан Похмурський 500
69. Стефан Сулик, митрополит УКЦ 500

КАНАДА

70. Василь Клічук 500
71. Конгрес Українців Канади (Віндзор) 500
72. Василь Миколишин 500
73. Галина Шимонович-Рудницька 500

БЕЛЬГІЯ

74. Микола та Єлизавета Когути 1,100 ДМ

УКРАЇНА

75. Степан Волковецький 500 дол.
76. Головне управління державного казначейства України 2,750 грн
77. Державна акціонерна енергогенеруюча компанія „Дніпроенерго" 2,750
78. ВАТ „Державний ощадний банк України" 2,750
79. ВАТ „ДніпроАЗОТ" 2,750
80. КПФ „Корн Лтд." 2,750
81. Володимир Паніотто 2,750
82. ЗАТ „Фірма" Полтавпиво" 2,750
83. Сітібанк (Україна) 2,750
84. Український державний університет харчових технологій 2,750
85. ДК „Укрспецекспорт" 2,750
86. Валерій Хмелько 2, 750

ПЕРЕДПЛАТНИКИ

США

87. Стефан Ривак 250 дол.
88. Олесь Смолянський 250
89. Українська федеральна кредитна спілка, Рочестер 250
90. Стефанія Макар-Лауді 200
91. Іван і Світлана Марченки 200
92. Волтер Мейєр 200
93. Стефанія Пришлак 200
94. Євген Савчин 200
95. Олександер Стрільбицький 200
96. Євген і Ольга Филиповичі 200
97. Тома Штоник 200
98. Олена Христина Бойко 150
99. Михайло Гук 150
100. Богдан і Ольга Козаки 150
101. Петро і Марія Кондрати 150
102. Віра Слободянюк-Трігос 150
103. Славко Лин 125
104. Павло Пундій 125
105. Оленка Стасишин 120
106. Марія Андрусяк 100
107. Людмила і Володимир Безсоніви 100
108. Станіслав Берегулька 100
109. Ігор і Марійка Білинські 100
110. Марта Богачевська-Хом'як 100
111. Олександр Бураковський та Ірена Яросевич 100
112. Володимир та Зеновія Бровінси 100
113. Петро Величко 100
114. Вік Вінич 100
115. Зірка Воронка 100
116. Уолтер Ґерент 100
117. Дем'ян Ґеча 100
118. Ігор і Рома Гайди 100
119. Михайло Герець 100 дол.
120. о. Павло Гринишин 100
121. Петро та Ольга Гурські 100
122. Йосип Гуцал 100
123. Стефан Двояк 100
124. Юрій та Ірена Дейчаківські 100
125. Андрій Демус 100
126. Михайло Дзвінка 100
127. Василь Дмитришин 100
128. Микола Дупляк 100
129. Фаріон Зілик 100
130. Марта Зелик 100
131. Ольга Калимон 100
132. Іларіон Калиневич 100
133. Анатоль Камінський 100
134. Леонід Каменецький 100
135. Степан та Катерина Качмарські 100
136. Ігор Кебузинський 100
137. Олександр Кобаза 100
138. А. Кобила 100
139. Орест Козіцький 100
140. Петро Королишин 100
141. Антон Колтинюк 100
142. Микола Корінець 100
143. Микола і Оксана Коропецькі 100
144. Ярослав та Богдана Коцки 100
145. Олександр Кривенко 100
146. Петро Круль 100
147. Аскольд Лозинський 100
148. о. Олексій Лімонченко 100
149. Левко Майстренко 100
150. Галина та Степан Максим'юки 100
151. Роман і Слава Малюки 100
152. Еллен Марченко 100
153. Олена Мельничук 100
154. Володимир і Анастазія Мерещаки 100
155. Дарія Миндюк 100
156. Олександер Напора 100
157. Святослав Новицький 100
158. Тарас і Орися Новосівські 100
159. Любомир Онишкевич 100
160. І. Орлінс 100
161. Аркадій Очеретько 100
162. Роман та Діана Очотські 100
163. Іван Павлович 100
164. Оксана і Василь Палійчуки 100
165. Ярослав і Ярослава Панчуки 100
166. Орест Патроник 100
167. Волтер А. Петришин 100
168. Микола та Софія Петруші 100
169. Іван Підгірний 100
170. Юрій і Ганя Повх 100
171. Юліан і Дарія Позняки 100
172. Роман і Анастазія Прийми 100
173. Іриней та Анна Прокоповичі 100
174. Дмитро Пукас 100
175. Орест Мирон Рижій 100
176. Ришард Х. Орест Рижій 100
177. Юрій Руденський 100
178. Сергій Сахарук 100
179. Михайло Семенець 100
180. Віра Сендзік 100
181. Зеня і Олександер Серафини 100
182. Джеральд та Оксана Сидораки 100
183. Євген та Раїса Сластени 100
184. Роман Стефанюк 100
185. Богдан Стеців 100
186. Юрій та Оля Татарки 100
187. Оксана Федорович 100
188. Роман Ференцевич 100
189. Богдан Футей 100
190. Марія Футей 100
191. Михайло Цяпа 100
192. Євген і Христина Чабани 100
193. Пилип і Софія Шайди 100
194. Любомир та Марія Явні 100
195. Йосиф Якимович 100
196. Роман Яцків 100
197. Марія Ельник 100
198. Лариса Зайців 100
199. Василь Костицький 100
200. Марта Цегельська 100
201. Валентина Чудовська 100

КАНАДА

202. Григорій та Ольга Філі 300 дол.
203. Іван і Ярослава Хохлачі 300
204. Леонід Ліщина 250

205. Федір Горбань 200 дол.
206. Геннадій та Олена Зачернюки 200
207. Михайло Зьомбра 200
208. Петро та Катерина Кральки 200
209. Василь та Анна Пилип'юки 200
210. Федір та Ірина Ткаченки 200
211. Богдан Боровець 150
212. Тарас Петренко 150
213. Василь і Анна Самсони 150
214. Василь Верига 100
215. Надія Вінницька 100
216. Михайло Війтович 100
217. Борис Гвоздулич 100
218. Бен Гевак 100
219. Юрій Гнатюк 100
220. Мирослав та Марія Горбані 100
221. Мирослава Городецька 100
222. Стефанія Гурко 100
223. Дмитро Джалапин 100
224. Кен Дідик 100
225. Марія Долішна 100
226. Ростислав Жеребецький 100
227. Данило Задорожний 100
228. Ірена Заяць 100
229. Анна Зубата 100
230. Богдан Ковалюк 100
231. Стефан Коритко 100
232. Ірена Кравчук 100
233. Мартин Крушельницький 100
234. Марта Левицька-Костюк 100
235. Марія Лятишевська 100
236. Дмитро і Марія Мазури 100
237. Михайло та Наталка Марунчаки 100
238. Богдан і Олена Маціви 100
239. Роман Мельник 100
240. о. Іван Мостівський 100
241. Нестор Мудрий 100
242. Михайло Негрич 100
243. Ірина Нікіфорчук 100
244. Анетка Поливка 100
245. Петро Потічний 100
246. Лариса Розумна 100
247. Григорій Сало 100
248. Іван Сивак 100
249. Дмитро Скоробогач 100
250. Яр Славутич 100
251. Зенон та Христина Татарські 100
252. Українська Національна Кредитова Спілка 100
253. Федір Федоренко 100
254. Володимир та Марія Хлисти 100
255. Андрій Цибульський 100
256. Степан Чабан 100
257. Євген Чолкан 100
258. Євген Чубатий 100
259. Марія Якимечко (Сушко) 100
260. Дмитро Яремчук 100

АВСТРАЛІЯ

261. Союз Українок Південної Валії 200 дол.
262. Марійка та Святополк Шумські 150

АРГЕНТИНА

263. Ольга Бандура 100 дол.

АВСТРІЯ

264. Лео Вітошинський 100 дол.
265. Ніна Крезер 100
266. Льончин Митюк 100

ФРАНЦІЯ

267. Михайло Гринчишин, єпископ УКЦ 100 дол.
268. Жорж Ніва 100

ВЕЛИКОБРИТАНІЯ

269. Посольство Великої Британії в Україні 100 €.

ІТАЛІЯ

270. Діонісій Ляхович 100 дол.

УКРАЇНА

271. Ярослав Кендзьор 400 дол.
272. Корпорація „Укрінмаш" 1,000 грн.
273. Співробітники Західної регіональної митниці 697 грн.
274. Рада ректорів Київського вузівського центру 600
275. Приватна фірма „Адамант" 550
276. ТОВ „Базис-Бориспіль" 550
277. Михайло Бродський 550
278. Микола Вересень-Ситник 550
279. АТЗТ „Виробничо-торгівельна фірма „Глорія" 550
280. Ігор Довганюк 100 дол.
281. Володимир Жулинський 550 грн.
282. Кетеван Кекутія 550
283. СП „Керос Київ" 550
284. Коломієць 550
285. Олег Король 550
286. Василь Магдич 550
287. „МакДональдз Юкрейн", Лтд. 550
288. Георгій Манчуленко 550
289. Приватна фірма „Матіас" 550
290. Олег Нипадимко 550
291. Михайло Отрош 550
292. Дмитро Павличко 550
293. ДКБ „Південне" ім. М.К. Янгеля 550
294. Рожнівський колегіум НаУКМА „Гуцульщина" 550
295. Юрій Самойленко 550
296. Сіверськодонецький колегіум НаУКМА 550
297. Посольство Турецької Республіки в Україні 100 €.
298. ЗАТ „Укрпресгрупа" 550
299. Федерація профспілок України 550
300. ТОВ „Фортеця – S" 550
301. Херсонський колегіум НаУКМА ім. Євгена Маланюка 550
302. Валерій Шмаров 550

ДОБРОДІЇ

США

303. Ярослав Букачевський 50 дол.
304. Ненсі Верес 50
305. Зенон та Віра Захаріясевичі 50
306. Ярослава Лабка 50
307. Василь Ленцик 50
308. Пітер Реддавей 50
309 Гелен Рів 50
310. Параскевія Ткач 50
311. Уолтер Мачула 30
312. Петро Вигінний 25
313. Софія Барусевич 25
314. Елейн Воленбург 25
315. Грегор Макуч 25
316. Мері Магі 25
317. Галина Мартинів 25
318. Володимир Процик 25
319. Ярослав Савка 25
320. Євген Стецьків 25
321. Марія Химинець 25
322. Марія Бачинська 20
323. Теодозія Кічоровська 20
324. Ярослав Микулович 20
325. Іван Стадник 20
326. Атанас та Катруся Кобрини 15
327. Ігор Петренко 15
328. Анна Понас 5

КАНАДА

329. О. Безначук 50 дол.
330. Роман Бучок 50
331. Іван Головачук 50
332. Вільям та Ізабелла Дарковичі 50
333. Олександра Дем'янчук 50
334. Стефанія Зеневич 50
335. Оксана Калюжна 50
336. Мирон та Дарія Козаки 50
337. Микола Кулішов 50
338. Мирослав і Дженес Купровські 50
339. Ігор Куташ 50
340. Михайло Кушляк 50
341. Микола та Євгенія Май 50
342. Іван Мордованець 50
343. Віктор Децик 40
344. Стефан та Ніна Лугові 25
345. Ярослав Скрипник 25
346. Марія Вах 20
347. Марія Зайцева 20
348. Степан Пастернак 20
349. Аріядна Стебельська 20
350. Джон Мартинів 10
351. Вільям та Анна Назаревичі 10

АВСТРАЛІЯ

352. Іван та Олена Данко 30 дол.

УКРАЇНА

353. Юлія Заморська 250 грн.
354. Любов Яскал 100
355. Феодосій Місюра 50
356. Леонід Некраш 50
357. Елеонора Андреєва 30

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ДОПОМОЖІМ ЛЮДЯМ!

Просимо складати пожертви на допомогу потерпілим від чорнобильської аварії та іншим бідним родинам в Україні. Вони все ще потребують вашої допомоги.

Пожертви можна відтягати від податків.

Чеки висилати на адресу:

Ukrainian Relief Fund of Rochester,
PO Box 60552, Rochester, NY 14606.

До знайомих, приятелів і друзів Вашинґтону й околиць!

26 листопада

в залі Православного Собору св. Андрія Первозваного

відбудеться зустріч

з поетом

ВОЛОДИМИРОМ БІЛЯЄВИМ

Початок (з перекускою) прибл. **о год. 1:30 по пол.**

15100 New Hampshire Ave., Silver Spring, MD.

ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНИ

універсальне джерело знань про Україну!

Це унікальне видання англійською мовою збагатить будь-яку бібліотеку, як приватну, так і публічну.

Том 1 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)
Том 2 .... 75.00 дол. (було 95 дол.)

За ДВА ТОМИ – 130.00 дол.

Ціни включають пересилку. Замовлення разом з чеком або грошевим переказом надсилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
P.O.Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Мешканці Нью-Джерзі підлягають 6%-му податкові.

Видавництво РОДОВІД (Київ) пропонує

ПРЕКРАСНІ ПОДАРУНКИ ДО РІЗДВА

1. АЛЬБОМ КОЛЬОРОВИХ ОБРАЗІВ

ІКОНИ ШЕВЧЕНКОВОГО КРАЮ

англійською та українською мовами

Український наївний іконопис на кілька століть затримав яскравий український стиль попри всі імперські заборони і укази.

Але ці хатні ікони ніколи не були видрукувані у досліджені окремим виданням.
Нарешті це зроблено!

Придбайте цей унікальний альбом духовної спадщини України до своєї бібліотеки і на подарунок для друзів та близьких.
Ціна: 40 дол. США.

2. УКРАЇНА В СТАРІЙ ЛИСТІВЦІ.

Альбом. 500 сторінок мистецтва, культури, історії, зображені в старих поштових листівках. 100 стор. кольору. Видавництво: Криниця. 80 дол. США.

3. Вільям Нолл.

Трансформація громадянського суспільства.
Усна історія української селянської культури 1920-30 років.

Записана 10-ма дослідниками від старших селян (бл. 450) у восьми регіонах України. 560 с. Кол. та ч/білі фото. 25 дол. США.

4. Зінаїда Тарахан-Береза.

Святиня.

Документальна історія Тарасової Могили в Каневі. 540 с. Понад 400 кол. та ч/б іл. 25 дол. США.

Всі ціни разом з пересилкою.

RODOVID: 18000 S. Mullen Rd., Belton, MO 64012
fax: (816) 322-4228; e-mail: rodovid2@aol.com

---

10 років чесної та відданої праці для Вас

DNIPRO CO.

Пакунки в Україну: швидко, ґарантовано, дешево!

- *Відбираємо пакунки з хати.*
- *Надійна та гарантована достава за 4 - 8 тижнів.*

Warren, MI
26499 Ryan Rd.
Tel. 810-759-6563

Parma, OH
5909 State Rd.
Tel. 440-886-7124

Brooklyn, NY
80 Avenue "O"
Tel. 718-234-8943

Hamtrack, MI
11758 Mitchell St.
Tel. 313-892-6563

Newark, NJ
698 Sanford Ave
Tel. 973-373-8783
Free 888-336-4776

Philadelphia, PA
1801 Cottman Ave.
Tel. 215-728-6040

Clifton, NJ
565 Clifton Ave.
Tel. 973-916-1543

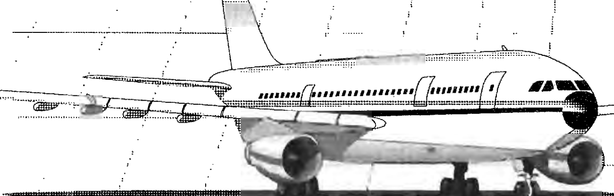
Chicago, IL
2319 W.Chicago Ave.
Tel. 773-486-6563

Elk Grove Village, IL
224 Crossen Ave.
Tel. 773-486-2332

Інші послуги

Долари в Україну через Вестерн Юніон або вручаємо готівку власноручно.
Авіаквитки в Україну та з України.
Візи в Україну без запрошення.
Завірені переклади та оформлення документів.
Запрошення для відвідувачів з України.

Продаємо телефонні картки ($10 картка-110 хв. розмови з Україною).
Рентуємо відеокасети.
Перепис відеокасет будь-якої системи в PAL/SECAM/NTSC.
Зустрічаємо і відвозимо в аеропорт.

У наших крамницях можна придбати: кераміку, хустини, обруси, книжки, поштівки, писанки, відео та аудіокасети, українські сувеніри, українські вишиванки, електронні перекладачі з англійської на українську мову.

$10 знижки на електронні перекладачі	$10 знижки на вовняні хустки із френзлями	$10 знижки на зустрічі і довезення в аеропорт	$10 знижки на квитки в Україну	$5 Перезапис відеокасет з PAL/SECAM у NTSC	Шкіряні зимові чоботи від $ 25

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

• ПРАЦЯ •

Пошукуємо працівників до будови, особливо столярів – European Craftsman
Тел.: (203) 454-3332

Жінка з України, 43 роки, пошукує працю по догляду за старшими особами, з проживанням або без. Має добрі рекомендації і досвід. (В Америці 6 років).
Тел.: (973) 375-6942

Шукаю працю, маю Green card і CDLA. Сергій.
Тел.: (732) 278-3975

• ДО ВИНАЙМУ •

Криниця (Krynica Zdroj) найкращий курорт Европи (Польща) до винайму 3-кімнатне помешкання.
Тел.: 1-561-585-9365

Молодий чоловік, одинокий і без шкідливих звичок, шукає помешкання в N.J. Можливий варіянт – допоможу у веденні домашнього господарства, транспорт, закупи і т.д. в обмін за житло.
Тел.: (973) 586-3474
залишити вістку „помешкання для Ігоря"

• ЗНАЙОМСТВА •

Українка, самітня, ніколи не одружена, з вищою музичною освітою, пристійна, 32 р., радо познайомиться з мужчиною, відповідного віку, для створення сім'ї.
Тел. у Києві: 380 44-513-5408

• РІЗНЕ •

Пошукую інтелігентну особу для товариства і помочі, яка провадить авто і любить звірят.
Тел.: 973 471-2275

Шанувальники байдарки, катамарана, плота, зателефонуйте
(732) 278-3975 Сергій

• НА ПРОДАЖ •

Продається умебльований кондомініюм 2/2. Норт Порт, Фльорида, у місцевості, де проживає 12 українських родин.
Тел.: 1(941) 426-7532

• РОЗШУКИ •

Позинський Василь розшукує сестру **МАРІЮ ТОРКАС**. Хто знав би про її місце перебування прошу писати на слідуючу адресу:Roman Hupalo, 2805 N. Attebury pt., Hernando, FL 34442.
Тел.: (352) 341-0837

MUSICUS BORTNIANSKII

Myron Maksymiw, Conductor with Rev. Yaroslaw Dybka, celebrate on CD
GREAT VESPERS by Myron Fedoriv
To order send Cnd $20.00+$3.99 for S&H ($20.00 US incl.) to: MUSICUS BORTNIANSKII
68 Ninth Street, #2, Etobicoke, Ont., M8V 3E3, Canada
Tel.: (416) 255-7378

Щиро просимо Вас на традиційне святкування різдвяної

ЯЛИНКИ

з програмою, перекускою і напитками

в п'ятницю, 1 грудня 2000 р. о годині 7-ій веч.

в Українському Інституті Америки
2 Схід 79-та вулиця, при 5-ій авеню в Нью-Йорку
Вступ: дорослі $20 ($15 пенсіонери)

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО
УКРАЇНСЬКИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ

Додаткові інформації www.uesa.org

Parcels To Ukraine
Пачки в Україну

Dnipro
26499 Ryan Rd.
Warren, MI 48091
(810) 759-6563

Ukrainian Gift Shop
11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212
(313) 892-6563

STANDARD FOOD PACKAGES • Стандартні харчові пачки

PARCEL #1 – $34.00
3 lbs. Coffee • 5 lbs. Macaroni
10 lbs. Sugar

PARCEL #2 – $28.00
1 Case - Raman Noodles
5 lbs. Macaroni
8 Cans - Tuna Fish

PARCEL #3 – $30.00
1 Box - Powdered Milk
2 lbs. Vegetable Shortening
8 lbs. Flour

PARCEL #4 – $34.00
2 lbs. Ham • 200 Tea Bags
20 lbs. Rice

PARCEL #5 – $34.00
2 lbs. Ham • 1 Bag Apricots
20 lbs. Rice

PARCEL #6 – $31.00
2 - 40 oz. Peanut Butter
6 Cans Peaches
5 lbs. Macaroni

PARCEL #7 – $35.00
4 lbs. Spaghetti Sauce
64 oz. Olive Oil • 8 Cans Peas

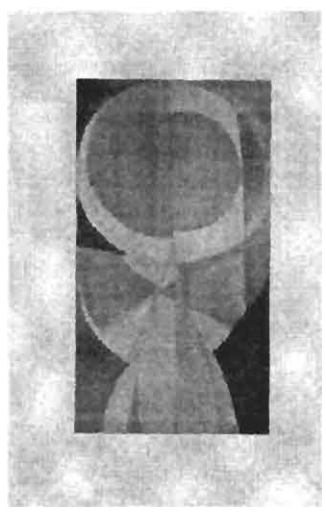
PARCEL #8 – $28.00
1000 Aspirin
12 Bars - Hand Soap
3 Tubes - Toothpaste

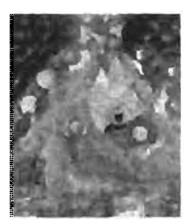
УКРАЇНСЬКА МОЛОДЕ!
І ДЛЯ ТЕБЕ Є МІСЦЕ У ЦІЙ ВЕЛИКІЙ РОДИНІ, ЩО ЇЇ ЗВУТЬ БАТЬКО–СОЮЗ!

Christmas Art Cards

Free shipping until Dec. 10, 2000

Order these beautiful art cards for yourself or to give as gifts. Each image is a reproduction of an original painting by artist Christina Saj. All note cards are blank inside and come with matching envelopes. Each card measures 4½" x 5¾" and is printed full color on archival quality paper. A set of eight cards contains a single image and is sold for $10.00 per set. For additional gift ideas, please visit our web site at http://www.artonline.net.

Little Angel

Nativity

What is an Angel?

Christmas Angel

Indicate the number of sets of each card you'd like to order:

The following are also available:

Nativity ______	Joy ______	Festival of Lights ______
What is an Angel? ______	Cherub ______	Archangel Michael ______
Christmas Angel ______	Guardian Angel ______	Seraphim ______
Little Angel ______		

Total number of card sets: _____ x $10.00 = __________
NJ residents must include 6% sales tax __________
TOTAL __________

Name (please print) ____________________
Address ____________________
City, State, Zip ____________________
Phone ____________________

Method of payment: ☐ Check enclosed (*payable to Christina Saj Fine Arts*)
☐ VISA ☐ Mastercard ☐ Amex ☐ Discover
Account No. ____________________
Expiration Date _______ Signature ____________________

Mail this order form to: Christina Saj Fine Arts, 33 Newell Drive, Bloomfield, NJ 07003
Or Fax the form to: 1 (419) 858-2223
Or order by phone: 1 (973) 338-5039 and have your credit card ready.
All orders shipped within one business day.

До 15-ої річниці смерті св. п. Володимира Юркевича

Бандурист Володимир Юркевич народився у Львові 2 грудня 1923 року. В народній школі ім. Бориса Грінченка у Львові Влодко співав у шкільному хорі, від 1934 року брав лекції гри на гітарі і мандоліні. У першій академічній гімназії співав у шкільному хорі, вчився гри на клярнеті та флейті.

У 1939 році познайомився з бандуристом Юрієм Сингалевичом і в нього брав лекції гри на бандурі. На першій лекції одержав від Сингалевича бандуру роботи славного бандуриста Костя Місевича, яку, на жаль, після свого останнього виступу у Галичині мусів залишити у селі Безбруди біля Бродів у 1943 році, рятуючи своє життя під Бродами.

Св. п. Володимир Юркевич (псевдо „Кобзар", Юрченко) чудом врятувався з оточення під Бродами в липні 1944 року як підстаршина І-ої УД УНА, вступив у ряди УПА до Самбірської сотні „Булава". Згодом став бунчужним цієї сотні, І-ої чоти, а в 1945 році його призначено вишкільником при штабі відтинка УПА „Захід, Маківка 24", який очолював св. п. командир „Змиюка" – „Андрієнко" Олег Вітовський, син св. п. полковника Дмитра Вітовського.

Вже за німецької окупації Галичини пристав до складу тріо бандуристів. Давали концерти у Галичині, а раз у місяць виступали у львівському радіо. З часом це тріо поширено до квінтету. Крім виступів з бандурою св. п. Володимир співав у професійному "Українському національному хорі при Інституті народної творчости у Львові під батутою Василя Осташевського.

У Мюнхені (Німеччина), де після Другої світової війни опинився, вступив на факультет права і суспільних наук при Українському Вільному Університеті. Тут разом з тодішніми студентами З. Штокалком і С. Малюцою засновують тріо бандуристів, яке концертує по таборах українських втікачів і на студентських імпрезах.

По приїзді до Америки св. п. Володимир виступав як бандурист-соліст на різних українських і чужинецьких імпрезах, у радіопередачах і телевізії (Мариновича). Згодом вступив до ансамблю бандуристів під керівництвом Степана Ганушевського. Цей перший у Америці ансамбль бандиристів випустив першу платівку з піснями УПА при допомозі Мирона Сурмача у Нью-Йорку. Покійний виступав також з мішаним квартетом, в дуеті з проф. Р. Левицьким, з яким заснували квартет у складі: проф. Р. Левицький, В. Юркевич, І. Івашко та М. Біленький. Цей квартет був популярний не лише на терені Америки, але і в Канаді. Володимир давав лекції гри на бандурі учням православної Школи українознавства у Савт Бавнд-Бруку та кобзарського мистецтва у Нью-Йорку.

В 1972 році за ініціятивою В. Юркевича створено капелю бандуристів при хорі станиці І-ої УД УНА у Нюарку, Нью-Джерзі. Дириґентом хору був Осип Головацький, а бандуристів – Юркевич. Вони випустили тоді платівку дивізійних пісень „З піснею на устах". Згодом ансамбль бандуристів під назвою „Гомін" під керівництвом св. п. В. Юркевича виступав самостійно і в 1985 році випустив платівку українських повстанських пісень, переважно обробки Володимира під псевдом „Юрченко". У склад ансамблю „Гомін", який після смерти Володимира ще якийсь час продовжував свою працю та мистецькі виступи, входили бандуристи Олександер Напора (адміністратор), Тарас Василик, Михайло Гнатишин, Михайло Гринюк, Іван Гранківський, Петро Козира, Василь Ковар, Михайло Стоцько, Андрій Стусик та Михайло Заяць.

Марія Юркевич,
Іст-Ґановер, Н. Дж.

Ділимося сумною вісткою, що 20 листопада 2000 р. відійшла у вічність на 86-му році життя

бл. п.

ТАТІЯНА ЗВАРИЧ

нар. у Хлопчицях, Самбірського р-ну, Україна

ПАРАСТАС і ПАНАХИДА відбудуться в п'ятницю, 24 листопада 2000 р. у похоронному заведенні Насевичів у Філядельфії.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 25 листопада 2000 р. у церкві Благовіщення Пречистої Діви Марії у Мелровз Парку, Па., а відтак на українському католицькому цвинтарі св. Марії на Факс Чейсі, Па.

У глибокому смутку залишилися:
син – МИКОЛА з дружиною ІРЕНОЮ
внук – АНДРІЙ
та ближча і дальша родина в Америці і в Україні.

Вічна Її пам'ять!

В ПЕРШУ СУМНУ І БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ відходу у вічність мого найдорожчого і незабутнього МУЖА

бл. п.

д-ра РОМАНА А. ГНАТІВА

5 грудня 2000 р.
будуть відправлені поминальні

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в церквах:

в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж. о год. 9-ій ранку;
в церкві свв. Петра і Павла в Саскатуні, Канада;
в церкві св. Іллі у Львові, Україна;
в церкві св. Варвари в Мюнхені, Німеччина;
в українській катедрі в Лондоні, Англія.

Про молитви за спокій душі Покійного просить дружина ІРИНА ГНАТІВ та рідні в Америці й Україні.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і українським громадянством, що наша найдорожча МАМУНЯ, БАБУНЯ і ПРАБАБУНЯ

бл. п.

ІРИНА САЛУК
уроджена ТАРЧАНИН

відійшла у вічність 29 жовтня 2000 р. на 92-му році життя.

Горем прибиті:
дочка – КВІТКА ПАЩИН з мужем ДАНКОМ
онуки – ЛЕСИК
– МІКА ЧУМА з мужем МАРКОМ і сином МАКСИМОМ
брат – ДОЗЬО ТАРЧАНИН з родиною
сестра – НУСЯ ФЛІҐЕЛЬ з родиною
братова – МАРІЙКА ТАРЧАНИН з родиною
сваха – МАРІЯ ПАЩИН з родиною
ближча і дальша родина в Польщі.

Замість квітів родина просить складати пожертви на ЦЕРКВУ HOLY FAMILY PARTICULAR UKRAINIAN CATHOLIC CHURCH Silver Spring, MD
або
на ORPHANS FUND OF UN.W.L.A.

Вічна Її пам'ять!

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІДХОДУ НА ВІЧНИЙ СПОЧИНОК нашого незабутнього ЧОЛОВІКА, БАТЬКА й ДІДА

бл. п.

ЯРОСЛАВА БІГУНА

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в четвер, 30 листопада 2000 р.

у церквах:

св. Івана Хрестителя, в Нюарку, Н.Дж.;
у Львові й Лондоні.

Про молитви за душу покійного Ярослава просять дружина, діти й внуки

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ, ІНК.
повідомляє, що в першу болючу річницю відходу у вічність

бл. п.

проф. ДАРІЇ ГОРДИНСЬКОЇ-КАРАНОВИЧ

довголітнього Президента УМІ і невтомного пропагатора української музики на чужині будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в слідуючих містах:

9 грудня в Києві відслужить о. Гліб Лончина;
9 грудня у Відні відслужить о. Олександер Дзерович;
8 грудня о год. 7:30 ранку – літургія з Панахидою в церкві св. Івана Хрестителя, при Сендфорд авеню в Нюарку, Н. Дж.

До участи в літургії в Нюарку запрошує учителів, учнів і батьків

ПРЕЗИДІЯ УМІ

Ділимося сумною вісткою з рідними, приятелями і знайомими, що в середу, 25 жовтня 2000 р. в Празі, Чеська Республіка, відійшов у вічність на 93-му році життя

бл. п.

д-р права

МИКОЛА СТЕФАНЮК

Тлінні останки похоронено на українському цвинтарі св. Духа в Гемптонбургу, Н.Й.

Залишив у глибокому смутку:

дружину	– СТЕФАНІЮ
дочку	– КЛАВДІЮ КОНРАД з родиною
сестер	– МАРІЮ СОДОЛЬ з родиною
	– НАТАЛІЮ КОВАЛЬ з родиною
	– ЯРОСЛАВУ БАРУСЕВИЧ
брата	– РОМАНА СТЕФАНЮКА з родиною
шваґра	– ВОЛОДИМИРА ПРОКОПОВА
племінників	– БОҐДАНА МАРКУСЯ з родиною
	– ТАРАСА МАРКУСЯ з родиною

та ближчу і дальшу родину в Україні, Польщі, Німеччині, Австралії і Америці.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 14 листопада 2000 р. відійшла у вічність у Duluth, MN після довгої і тяжкої недуги, наша найдорожча ДРУЖИНА, МАМА і БАБЦЯ

бл. п.

ДАРІЯ ОКСАНА ДОРОШ

нар. 2 жовтня 1930 р. у Перемишлі

Залишилися в глибокому смутку:

чоловік	– інж. РОМАН
дочка	– ОКСАНА з чоловіком МАРКОМ БЕДОР і дітьми
син	– РОМАН
шваґерка	– ГАЛИНА з чоловіком ПЕТРОМ і родиною

та дальша родина в Америці, Україні і Австралії.

ПОХОРОН відбувся з каплиці „Benedictine Health Center, Nursing Home", а тіло Покійної спочило на місцевому цвинтарі Calvary Cemetery у Duluth MN.

Приятелів і знайомих просимо про молитви за душу Покійної.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 14 листопада 2000 р. відійшла у вічність при невиясненних обставинах

сл. п.

СТЕФАНІЯ РИБАК

нар. 14 липня 1923 р.
у Львівській обл., Україна

Племінник РОМАН

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ
ділиться сумною вісткою, що в неділю, 26 березня 2000 р. відійшов у вічність наш шановний колега і довголітній член УЛТПА

бл. п.

д-р медицини

ЮРІЙ ДИЦЬО

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Марії в Нью-Бранзвик, Н. Дж., а відтак на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

Найщиріші співчуття складаємо:

дружині	– д-р МАРІЇ
синам	– ЮРІЄВІ з родиною,
	– МАРКОВІ
сестрам	– АПОЛЬОНІЇ КНИШ,
	– ІВАННІ МЕЛЬНИК-ГАВРИЛЮК з родинами

Вічна Йому пам'ять!

ГОЛОВНА УПРАВА УЛТПА

Родина просить складати пожертви на Богословську Академію у Львові або на сиротинці в Україні через СУА.

З невимовним жалем і смутком повідомляємо родину, приятелів та українську громаду, що 14 листопада 2000 р. в Нюарку, Н.Дж. з волі Всевишнього відійшла у вічність наша найдорожча СЕСТРА і ТЕТА

бл. п.

ІРИНА ГЛАДКА

мгр права Львівського університету, бібліотекар, кооператор Ревізійного Союзу у Львові, секретар Львівського університету, членка Пластового Куреня „Ті, що греблі рвуть", членка головної управи Союзу Українок у Львові, членка Управи ОУЖ в Німеччині.

ПАНАХИДА була відправлена в неділю, 19 листопада 2000 р., о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, в Юніоні, Н. Дж.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в понеділок, 20 листопада 2000 р., о год. 9:30 ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н.Дж., а відтак на цвинтар св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
будуть відправлені заупокійні Служби Божі
в церквах:

св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.;
Непорочного Зачаття Діви Марії у Маямі, Фла.;
свв. Апостолів Петра і Павла в Клівленді, Огайо.

Залишені у смутку:

брат	– ВОЛОДИМИР з дружиною ЛІДОЮ
братанок	– АДРІЯН з родиною
братова	– МАРІЯ КОГУТЯК-ГЛАДКА
сердечна подруга	– СЛАВА МРИЦ-ГУК

та ближча і дальша родина в Україні і діяспорі.

Вічна Їй пам'ять!

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Осціславська 973-292-9800 #3040*

ХОЧЕТЕ КУПИТИ ХАТУ?

Зверніться до

ВАСИЛЯ КАВАЦЮКА
VASYL KAVATSIUK
SALES REPRESENTATIV

MORRIS PLAINS
PARSIPPANY OFFICE:
1625 STATE ROUTE 10
MORRIS PLAINS, NJ 07950
OFF: (973) 984-1400, Ext. 3603
EVES: (908) 790-9240
PAGER:(973) 817-1340 • FAX: (973) 984-4075

Weichert Realtors®
WEICHERT ONE STOP.
Ask About Weichert's One-Stop Shopping Services

ЮРІЙ СТЕЦЮК
GEORGE L. STECIUK
SALES REPRESENTATIVE
ПРОДАЖ ДОМІВ у Morris, Essex, Union, Somerset Counties.
Щира, чесна і особиста обслуга.
Free Market Analysis of Your Home.
Referral & Relocation throughout USA

Weichert Realtors®

CHATHAM OFFICE:
64 MAIN SREET
CHATHAM, NJ 07928

#1REALTOR IN NJ
#1 REALTOR IN MORRIS Co.
#1 INDEPENDENT REALTOR U.S.

OFF: (973) 635-5000
EVES: (973) 539-8917
FAX: (973) 635-5086

ЕВГЕН ОСЦІСЛАВСЬКИЙ
Професійний продавець забезпечення УНС
EUGENE OSCISLAWSKI
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel.: 732 583-4537• fax: 732 583-8344
E-mail: matawan96@aol.com

ЛОНГИН СТАРУХ
Професійний продавець забезпечення УНС
LONGIN STARUCH
Licensed Agent
Ukrainian National Ass'n, Inc.
tel.: 800-673-5150 • Fax: 914-626-5831
e-mail: lvstaruch@aol.com

МИХАЙЛО П. ГРИЦАК
адвокат
З КРИМІНАЛЬНИХ І ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ, ЯК ТАКОЖ КОМПЮТЕРСЬКОГО ПРАВА
Член адвокатської палати в Н. Дж., Н.Й., Конн., Вашінгтоні.
316 Lenox Ave., Westfield, NJ 07090
Tel.: (908)789-1870; (732) 627-0517

ДРУКАРНЯ
COMPUTOPRINT CORP.

МАРІЯ ДУПЛЯК – власник

Виконуємо друкарські роботи

- книжки
- журнали
- брошури
- коверти, канцелярійні друки
- візитівки
- весільні запрошення на різних мовах

35 Harding Ave, Clifton, NJ 07011
tel.: 973 772-2166 • fax: 973 772-1963
e-mail: computopr@aol.com

ФІРМА „МІСТ"
Забираємо посилки з вашого дому 24 години
Україна – найнижчі ціни!
(973) 460-4302 • 1-888-633-7853

ARKA COMPANY

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відео-касети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.
26 First Avenue, New York, NY 10003
Tel.: (212) 473-3550

Фірма „КАРПАТИ"
Перероблює хати, пивниці, направляє дахи, виконує цементні праці, переробляє лазнички, малює назовні і всередині. Виконує малі і великі роботи (Handy man)
Василь Чолак. Тел.: **(718) 937-6821**
Beeper **(917) 491-6150**

Calls to UKRAINE 22.9 ¢/min Any time
Great domestic rates. Great rates to other countries. We also offer prepaid Calling Cards: calls to Ukraine 15 c/min.
For info call Long Distance POST:
WWW.LDPOST.COM **1-800-449-0445**

UKRAINE-PAC
(973) 831-1499
PACKAGE and FOOD Parcel Service

EUROPEAN WOODART CORPORATION
Потребує досвідчених майстрів з художньої обробки дерева, а також художика-дізайнера з досвідом проектування та виготовлення меблів. Добра платня, цікава робота, україномовний колектив. Знаходимось на сонянишому півострові – Фльорида.
Василь Бойчук
Тел.: **(904) 740-7740**
або вечором **1 (407) 574-7796**

ECONOMY AIRFARES
FREGATA TRAVEL
Нью-Йорк/Київ – 459 дол.+tax (round trip)
339 дол.+tax (one way)
Нью-Йорк/Львів – 529 дол.+tax (round tripy)
399 дол.+tax (one way)
Restrictions Apply
250 West 57 Street, #1211
New York, NY 10107
Tel.: 212-541-5707 • Fax: 212-262-3220

ФІРМА ЄВШАН
пропонує касети, компакт диски, відео, шкільні книжки, комп'ютерні програми, писанки та різні подарунки. Замовляйте новий каталог на 2000 рік!
Тел.: 1-800-265-9858

ВИБИРАЮЧИ ПОДАРУНОК РІДНИМ І ЗНАЙОМИМ – ВИБЕРІТЬ "СВОБОДУ"!
НАЙСТАРІШИЙ І НАЙБІЛЬШ ШАНОВАНИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЧАСОПИС В ДІЯСПОРІ
Передплата на рік лише 50 дол.

KARPATY
СКОРА ГАРАНТОВАНА ДОСТАВА • FAST GUARANTEED DELIVERY
Export-Import

121 Runnymede Road,
Toronto, Ontario, Canada M6S 2Y4
Tel. (416) 761-9105
1-800-265-7189
Fax (416) 761-1662
e-mail: nsemczys@aol.com

KARPATY
TRAVEL

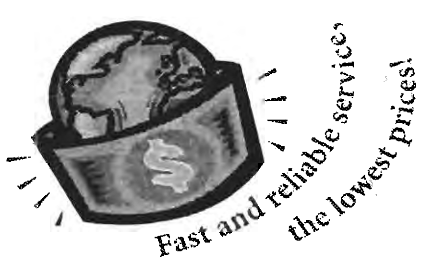
Пам'ятайте, як посилати чи літати – то тільки через знану у світі фірму КАРПАТИ!

ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ

протягом кількох хвилин

Доставляємо до рук адресата в Україну, країни СНД та Східної Европи

Швидко, надійно, за найнижчими цінами!

MONEY TRANSFERRING
just in a few minutes!
Hand to hand delivery to Ukraine, CIS and Eastern Europe

Для прикладу/For example:

Сума Amount	Оплата Fee	Сума Amount	Оплата Fee
$100	$12	$1,000	$65
$200	$20	$2,000	$110
$300	$27	$5,000	$210
$500	$40	$10,000	$390

Please call our office for the information about optional Hand to Hand Delivery and how to send Your Money Order.

Пропонуємо доставу до рук адресата за додаткову оплату залежно від регіону. Телефонуйте до нас, щоб оформити замовлення та за детальнішою інформацією.

Найкращі ціни на квитки
на всі авіялінії світу

The Best Prices on All Airline Tickets

Запрошення до Канади та США
Invitations for Visitors to Canada and USA

Візи до України, Польщі та Росії
Visas to Ukraine, Poland and Russia

Медичне забезпечення для відвідувачів у Канаді
Medical Insurance for Visitors in Canada

МИ ГАРАНТУЄМО: **WE GUARANTEE:**

Вчасну доставу пачок та харчових наборів з катальогів

Доставу до України сільськогосподарської техніки

Delivery of Parcels and Food Packages from catalogues

Delivery of Agricultural Equipment to Ukraine